

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXII-то ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

V РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 46

София, петък, 27 февруарий

1931 г.

49. заседание

Четвъртък, 26 февруарий 1931 година.

(Открито отъ подпредседателя А. Христовъ, 16 ч. 30 м.)

Председателстващъ А. Христовъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следните г. г. народни представители: Абаджиевъ Йорданъ, Ангеловъ Иванъ, Апостоловъ Драгомиръ, Аретовъ Никола, Бачевъ Христо, Баралиевъ Христо, Бечевъ Милко, Бешковъ д-ръ Иванъ, Бояджиевъ Стефанъ, Буриковъ д-ръ Владимиръ, Бъровъ Димитъръ, Василевъ Славейко, Владовъ Никола, Вълчовъ Вълчо Даскаловъ, Гайдаджиевъ Димитъръ, х. Галибовъ Хюсеинъ, Георгиевъ Павелъ, Горневъ Христо, Губидъльниковъ Георги, Димитровъ Владимиръ, Димитровъ Добри, Димитровъ Стефанъ, Дочевъ Момчо, Думановъ д-ръ Никола, Дяковъ д-ръ Цвѣтанъ, Енчевъ Георги, Ерменковъ Трифонъ, Желѣзовъ д-ръ Димо, Казанаклиевъ Георги, Каранешевъ Димитъръ, Кацковъ Левъ, Кемилевъ Никола, Колевъ Боню, Колевъ Еню, Константиновъ Тома, Кръстевъ Гето, Кулевъ д-ръ Тодоръ, Кулишевъ Георги, Куневъ Кузманъ, Кънчевъ Кънчо, Лъкарски Иванъ, Мънасиевъ Добри Даневъ, Мангъровъ Димитъръ, Марулевъ Йосифъ, Мечкарски Тончо, Милевъ Максимъ, Милевъ Милю, Митевъ Василъ, Михайловъ Иванъ, Момчиловъ Миланъ, Начевъ Радко, Неновъ Александъръ, Нешковъ Георги, Ноевъ Кирилъ, Омарчевски Стоянъ, Паневъ Малинъ, Петровъ Иванъ, Пъчевъ Георги, Савовъ Стоименъ, Сапунджиевъ Никола, Силовъ Пандо, Силяновъ Христо, Славовъ Кирилъ, Смиловъ Боянъ, Станишевъ д-ръ Константинъ, Статевъ Христо, Стефановъ Стефанъ, Стоилковъ Таско, Стояновъ Петъръ, Табаковъ Цено, Такевъ д-ръ Владимиръ, Тончевъ Желю, Христовъ Борисъ, Христовъ Димитъръ, Христовъ Иванъ, Христовъ Кирко Цвѣтковъ, Цаневъ Александъръ, п. Цвѣтковъ Кръстю, Цвѣтковъ Цвѣтко, Чакръчкийски Стойне, Ченгелиевъ Антонъ и Чирпанлиевъ д-ръ Никола)

Съобщавамъ на Събранието, че председателството е разрешило отпускъ на следните народни представители:

На г. Петъръ Панайотовъ — 1 день.
 На г. Коста Лулчевъ — 1 день.
 На г. Христо Баралиевъ — 3 дни.
 На г. Маринъ Шиваровъ — 1 день.
 На г. Тома Христовъ — 3 дни.
 На г. Петъръ Стояновъ — 2 дена.
 На г. Малинъ Паневъ — 1 день.
 На г. д-ръ Иванъ Бешковъ — 1 день.
 На г. д-ръ Борисъ Николовъ — 2 дена.
 На г. Димитъръ Каранешевъ — 4 дни.
 На г. Христо Горневъ — 4 дни.
 На г. Борисъ Ецовъ — 4 дни.
 На г. Иванъ Лъкарски — 11 дни.
 На г. Никола Владовъ — 3 дни.
 На г. Милко Бечевъ — 4 дни и
 На г. Никола Андреевъ — 1 день.

Следва да се разреши отпускъ отъ Събранието на народния представител г. Иванъ Михайловъ, който се е ползвалъ вече съ 9-дневенъ отпускъ и моли да му се разреши още 13-дневенъ отпускъ. Които сж съгласни да му се разреши исканиятъ отпускъ, моля, да вдигнатъ рѣзка. Министрство, Събранието приема.

Съобщавамъ на Събранието, че е постъпилъ отъ Ми-

нистерството на финансите законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона за данъка върху наследствата. (Вж. прил. Т. I, № 78)

Този законопроектъ ще бѣде раздаденъ на г. г. народните представители и поставенъ на дневенъ редъ.

Г. министърътъ на благоустройството е готовъ да отговори на питането на народния представител г. Калайджиевъ.

Обажда въпросъ: Нѣма го.

Председателстващъ А. Христовъ: Преди да пристѣпимъ къмъ разглеждане на дневенъ редъ, моля, докладчика г. Симеоновъ да докладва прошенията на майката на покойния митрополитъ Климентъ Вратчански, по което снощи не можа да се гласува решението на прошетарната комисия по липса на кворумъ.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Г. г. народни представители! Снощи преди вдигане на заседанието бѣ сложено на разглеждане заявлението на Иванка Ив. Шивачева отъ гр. Враца, майка на покойния митрополитъ Климентъ. Просителката иска да ѝ се отпусне еднократна помощъ вследствие на това, че нейниятъ покоенъ синъ не ѝ е оставилъ абсолютно никакви срѣдства, съ които да се издържа. Тя самата е стара и слѣпа съ дветъ очи. Има една единствена дъщеря, която е вдовца съ две деца. Комисията, следъ като разгледа нейната проща, намѣри за удобно да ѝ се отпусне една еднократна помощъ въ размѣръ на 100.000 л.

Този въпросъ снощи бѣ сложенъ на разглеждане и, освенъ предложението на комисията, имаше две други предложения: едното на г. Страшимиръ Георгиевъ — тази еднократна помощъ да се намали на 50.000 л., и другото — на г. Станю Златевъ, да ѝ се отпусне поживотна пенсия въ размѣръ на 1.000 л. месечно. Гласуваха се и тритъ предложения, обаче, следъ като се провъзгласи, че се приема предложението на комисията, оспори се, че нѣмало кворумъ, заседанието се вдигна и този въпросъ остана да се разреши днесъ.

Председателстващъ А. Христовъ: Дебатитъ по този въпросъ сж прекратени, остава само да се гласува. Споредъ правилника, най-напредъ трѣбва да се гласува предложението на комисията.

К. Лулчевъ (с. д): Има ново предложение.

Н. Пждаревъ (д. сг): Въпросътъ се слага на разискване защото снощи нѣмаше кворумъ.

Председателстващъ А. Христовъ: Кой въпросъ?

Н. Пждаревъ (д. сг): Този.

Председателстващъ А. Христовъ: Мене ми казаха, че снощи нѣмало кворумъ за гласуване.

Н. Пждаревъ (д. сг): Не можеше да се гласува, защото нѣмаше кворумъ.

Председателствувашъ А. Христовъ: Добре, който желае да се изкаже, да вземе думата.

М. Мотевъ (д. сг): Да се гласува.

Председателствувашъ А. Христовъ: Има думата народният представител г. Димитъръ Грънчаровъ.

Д. Грънчаровъ (з. в): Снощи азъ се изказахъ по този въпросъ. Ние нѣмаме нищо противъ да се подпомогне тази жена — майка на починалия Врачански митрополитъ. Въпрѣки обстоятелството, че тукъ се подмѣта, какво тя е малка и други синове, ние смѣтаме, че помощта която Народното събрание ще ѝ даде, ще се използва по-добре отъ нея, ако се отпусне въ този видъ, който ние предлагаме — доживотна месечна пенсия. Защото иначе, ако ѝ гласуваме сумата, която комисията е решила, или се отпусне половината отъ този размѣръ, както снощи направи предложението г. Страшимиръ Георгиевъ, тѣзи пари ще ги вземе единъ отъ нейнитѣ близки и не се знае дали тя ще може да ги използва. А по този начинъ, по който ние предлагаме, да ѝ се отпусне доживотна месечна пенсия въ размѣръ на 1.000 л. — ако искате, направете предложението да се увеличи размѣрът на пенсията на 1.500 л. — ще бѣде много по-добре, отколкото ако ѝ се дадатъ паритѣ на единъ пѣтъ. Ето защо азъ поддържамъ това предложение и моля Народното събрание да го приеме.

П. Палиевъ (д. сг): Нека бѣде 1.500 л. месечно.

Д. Грънчаровъ (з. в): Нѣмаме нищо противъ да бѣде и 1.500 л. месечно.

Председателствувашъ А. Христовъ: Има думата народният представител г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. г. народни представители! Тѣй, както е решила просителната комисия, да се отпусне на просителката наведнѣжъ еднократна помощъ, това би могло да стане, ако молбата бѣше отправена за удовлетворението на нѣкоя опредѣлена належаща нужда и трѣбватъ суми, за да може да се посрещне тая нужда. Но ако е въпросъ да се осигури прехраната на една стара майка, азъ смѣтамъ, че всѣкогашъ разумното би било да се опредѣли, споредъ нуждитѣ, всѣки месецъ да ѝ се дава една помощъ. Ако Народното събрание намира, че положението на тази жена е такова, че е принудена да иска народътъ, държавата да я поддържа, защото нѣма вече нейни близки, които да сѣ въ сѣстояние да я поддържатъ, и ако нейнитѣ най-близки считатъ, че майката добре прави, като се обръща къмъ Народното събрание, защото не може да разчита на тѣхната поддръжка, най-сетне, Народното събрание нѣма да я изостави. Майката на единъ владика, който е починалъ, безъ да остави сръдства, ще трѣбва да намѣри подкрепата на Народното събрание. Азъ смѣтамъ, че при положението, въ което е българската хазна и българскиятъ народъ, за една стара жена 1.000 л. месечно, както се предложи, е достатъчно, за да може тя да живѣе скромно, така както би живѣла майката на единъ владика.

К. Николовъ (д. сг): Г. Пждаревъ! Съгласете се пенсията да бѣде 1.500 л. месечно.

Н. Пждаревъ (д. сг): Направете предложението.

П. Разсукановъ (д. сг): Азъ правя предложение да ѝ се отпусне 2.000 л. месечна пенсия.

Отъ земледѣлцитѣ: 1.000 л.

П. Разсукановъ (д. сг): А бе вие снощи предложихте 2.000 л., само за да не бѣде платена помощта 100.000 л.

Н. Пждаревъ (д. сг): Да има двама живи сина и да я изоставятъ! Това е българска действителностъ!

Председателствувашъ А. Христовъ: Има думата народният представител г. Коста Лулчевъ.

К. Лулчевъ (с. д): Г. г. народни представители! Прави ми впечатление въ тоя случай щедростта на народното представителство. Вѣрно е, че заслужили лица трѣбва да намѣрятъ подкрепата на народа и на държавата; вѣрно е, че хора, заслужили на народа и на държавата трѣбва да бѣдатъ подкрепени. Но азъ не чухъ тукъ да се изнесатъ

мотиви, които да убедятъ Народното събрание, че ще трѣбва въ тоя случай да даде подкрепа на просителката. Освенъ мотива, че просителката е майка на владика, никакви други мотиви тукъ не се изнасятъ. И толкозъ повече намъ ни прави впечатление това, че се намиратъ народни представители, които започнаха веднага да наддаватъ: 1.000 л., 1.500 л., 2.000 л.; може да се намѣрятъ нѣкои да качатъ и по-горе. Справедливо забеляза г. Пждаревъ, че въ такива случаи трѣбва да имаме предъ видъ положението на държавата.

Ние отрекохме тукъ най-малки помощи, искани отъ хора заслужили много повече, хора съ безсѣмнени заслуги. Онзи день ние бѣхме учудени, когато се отхвърли помощта, искана отъ единъ човѣкъ заслужилъ толкова много, участвувалъ въ опълчението, участвувалъ въ доброволчески дружини и т. н. Народното събрание отхвърли отпускането една скромна помощъ поради съображения не знамъ какви. Сега тукъ, по единъ единственъ мотивъ, че просителката е майка на единъ владика, ние веднага сме готови да даваме пенсия, да отпусчаме помощъ.

Азъ се учудвамъ сѣщо така и на доклада, който г. докладчикътъ ни направи тукъ. Г. докладчикътъ ни заяви, че тая жена нѣма никого, който да я издържа, освенъ — струва ми се — една дъщеря или сестра. Това съвсемъ не отговаря на истината. Г. докладчикътъ трѣбваше въ тоя пунктъ да ни каже цѣлата истина. Просителката има синъ, той доскоро бѣше тукъ между насъ. И азъ дори се учудвамъ на тая смѣлость, при тоя синъ да се обръща тукъ, къмъ Народното събрание, за помощъ по мотиви, които се изложиха.

Като считаме, че мотивитѣ, които изложи г. докладчикътъ, сѣ неоснователни, ние се обявяваме противъ отпускането на помощъ или пенсия на просителката.

Председателствувашъ А. Христовъ: Ще се гласува. Моля, които приематъ предложението на комисията да се отпусне на просителката помощъ отъ 100.000 л., ... (Възражения отъ земледѣлци и нѣкои сговористи).

Г. Драгневъ (з. в): Ама тя има синъ адвокатъ.

К. Лулчевъ (с. д): Дайте ни обстоенъ докладъ, да видимъ, какво да гласуваме. Не може това. (Възражения отъ лѣвницата)

С. Мошановъ (д. сг): На вдовицата на Петъръ Яневъ не отпуснахме ли пенсия?

К. Лулчевъ (с. д): Не може така. Трѣбва да се направи докладъ за семейното положение, да се види, тая жена има ли или нѣма синъ и пр.

Председателствувашъ А. Христовъ: Има едно предложение, което предшества другитѣ: това е предложението на г. Лулчевъ, въ смисълъ, да се отложи въпросътъ, докато се събератъ сведения.

Който приематъ предложението на г. Лулчева, да се отложи въпросътъ за събиране допълнителни сведения, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Н. Пждаревъ (д. сг): Комисията да каже, има ли сведения за положението на тая жена.

Нѣкой отъ сговориститѣ: Нѣма.

Н. Пждаревъ (д. сг): Щомъ нѣма, какъ ще гласуваме тогава?

Председателствувашъ А. Христовъ: Който приематъ мнението на комисията да се отпусне помощъ 100.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка.

Отъ лѣвницата: Малцинство.

Председателствувашъ А. Христовъ: Има предложение да се отпусне 1.000 л. месечна пенсия.

И. Бояджийски (д. сг): 1.500 л.

Председателствувашъ А. Христовъ: Добре. Моля, които приематъ това предложение — да се отпусне пожизнена народна пенсия въ размѣръ 1.500 л. месечно — да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

К. Лулчев (с. д): Който има вуйчо владика, получава!

Председателстващ А. Христов: Пристъпваме към първата точка от дневния ред — трето четене законопроекта за възнаграждаване с народни пенсии бившите учители Жакъ Фарделъ, Алоисъ Бюнтеръ и Даниелъ Бланшу.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь В. Игнатовъ (д. сг): Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣненіе).

Министъръ В. Молловъ: Решението на комисията е, пенсията да бѣдат по 1.500 л. месечно.

Председателстващ А. Христовъ: Които приематъ законопроекта на трето четене съ направената отъ комисията поправка на сумата отъ 3.000 на 1.500 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 46)

Пристъпваме къмъ втора точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за тълкувателенъ законъ къмъ чл. чл. 28, 32, 47 и 50 отъ закона за отчуждаване недвижими имоти за държавна и обществена полза.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь В. Игнатовъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, съ измѣненіята, приети на второ четене).

Председателстващ А. Христовъ: Които приематъ прочетения законопроектъ на трето четене, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 47)

Пристъпваме къмъ трета точка отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за продължение срока за доброволното изплащане прѣжитъ данъци.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь В. Игнатовъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ мотивитъ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 74)

Председателстващ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Величко Кознички.

В. Кознички (нац. л): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Срокътъ за изплащане последната третина отъ прѣжитъ данъци за текущата финансова година изтича на 25 февруарий т. г. Следъ тая дата вече ще се плаща и глоба за закъснение. Това се отнася не само за държавнитъ, но и за окръжнитъ и други данъци. При съществуващата финансова криза, безпаричие, голѣма нѣмотия, въобще при съществуващата пълна стопанска разруха мѣрката на г. министра на финанситъ е за одобрение и азъ заявявамъ, че тя трѣбва да се приеме отъ насъ едногласно. Обаче, желая тя да се разпростре и върху другитъ данъци — общинскитъ и окръжнитъ, защото и за тѣхъ се плаща глоба за закъснение. Може би уважаемиятъ г. министъръ на финанситъ да отговори, че той иска въ случая да уреди въпросътъ съ глобитъ за държавнитъ данъци и, че що се отнася до общинскитъ и окръжнитъ, това не е отъ неговия ресоръ и следователно, другъ министъръ би трѣбвало да внесе законопроектьтъ. Азъ желая, било г. министърътъ на финанситъ, било г. министърътъ на вътрешнитъ работи и народното здраве, изобщо правителството да внесе единъ законопроектъ, който да обхване за сѣщото време и общинскитъ и окръжни данъци и върхнини, защото и за тѣхъ има глоба за закъснение. Щомъ призикаме, включително и г. министърътъ на финанситъ, че финансовото положение на страната е тъй лошо, нѣма защо за общинскитъ и окръжни данъци и върхнини да си остава старото положение.

Председателстващ А. Христовъ: Нѣма записани други оратори.

Моля, които приематъ на първо четене законопроекта за продължение срока за доброволното изплащане прѣжитъ данъци, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ В. Молловъ: Предлагамъ спешностъ.

Председателстващ А. Христовъ: Г. министърътъ на финанситъ предлага да се даде спешностъ на законопроекта — да се приеме сега и на второ четене.

Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта на второ четене.

Р. Василевъ (д. сг): Нѣка се приеме сѣщата отсрочка и за общинскитъ и други данъци.

Министъръ В. Молловъ: За върхнинитъ то се разбира, но за другитъ данъци ще трѣбва другъ законъ. На трето четене ще видимъ.

Секретарь В. Игнатовъ (д. сг): (Чете)

„ЗАКОНЪ*

за продължение срока за доброволното изплащане прѣжитъ данъци“.

Председателстващ А. Христовъ: Които приематъ заглавието на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь В. Игнатовъ (д. сг): (Чете членъ единственъ — вж. прил. Т. I, № 74).

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. министърътъ разбира ли, че се отнася и до общинскитъ и окръжни данъци?

Р. Василевъ (д. сг): Разбира се за общинскитъ върхнини, но за такситъ трѣбва отдѣленъ законъ.

Министъръ В. Молловъ: Законопроектътъ засѣга върхнинитъ, които се събиратъ отъ държавнитъ бирници по реда на събиране на прѣжитъ данъци, но не и специалнитъ общински данъци за вода, сметъ, каналъ — тѣ сѣ извънъ този законъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Тѣ не се плащатъ съ бонове.

Д. Грънчаровъ (з. в): Въ закона, съ който се узакони събирането на глобитъ за закъснитъ общински данъци, е казано, че общинскитъ данъци се събиратъ по реда, както се събиратъ прѣжитъ данъци. Следователно, това ще важи и за общинскитъ и други данъци.

Министъръ В. Молловъ: То е по другъ законъ. Ще направя справка.

П. Петковъ (зан): Така е.

Министъръ Г. Т. Данаиловъ: Всички данъци и глоби се събиратъ като прѣжитъ, но не се касае тукъ за тѣхъ.

Председателстващ А. Христовъ: Които приематъ членъ единственъ, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ четвърта точка отъ дневния редъ — второ четене законопроекта за допълнение и измѣнение закона за Българската народна банка.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретарь В. Игнатовъ (Чете)

„ЗАКОНЪ*

за допълнение и измѣнение закона за Българската народна банка“.

Председателстващ А. Христовъ: Които приематъ заглавието на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретарь В. Игнатовъ (д. сг): Измѣненіята, които се предлагатъ съ законопроекта за допълнение и измѣнение закона за Българската народна банка, комисията ги разпредѣли по параграфи, като измѣненіето, което се прави на чл. 10 се вписа като § 1. (Чете)

„§ 1. Внасятъ се следнитъ измѣненія въ членъ 10 на сѣщия законъ, като се подчертаватъ думитъ, които ще има да се прибавятъ:

1. Втората алинея се допълня по следния начинъ:

„а) злато въ монети и не въ монети, пълна собственост на банката, което се намира или въ самата банка, или е

*) За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 66.

*) За текста на законопроекта, приетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 66.

вложено в нѣкоя друга централна банка, или в Банката за международни плащания, или се намира в нѣкоя моментен дворъ или пъкъ на пътѣ“.

2. Седмата алинея се допълня по следния начинъ:

„1. Салдото в кредитъ на банката при централната банка на нѣкоя чужда държава, или при Банката за международни плащания, влизащ в горната дефиниция“.

Въ първото изречение думитѣ „като се подчертаватъ думитѣ, които ще има да се прибавятъ“, се заличаватъ като излишни.

Председателстващъ А. Христовъ: Които приематъ § 1, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ В. Игнатовъ (д. сг): (Чете)

„§ 2. 1. Да се прибави къмъ точка 16 на членъ 35, следната алинея:“

„Да гарантира съвременното изплащане на търговскитѣ ефекти, купени за смѣтка на други емисионни банки и на Банката за международни плащания, както и да ги реесконтрира, при случай, въз основа на решението на управителния съветъ, срещу една комисионна, която ще има да се опредѣли отъ сѣщия съветъ“.

2. Да се прибави на края на членъ 35 следната точка 20:

„Да сключва съ банката за международни плащания всички видове сдѣлки, които тя е властна да предприема съ целъ да насърчи сътрудничеството между централнитѣ банки, сдѣлки, които макаръ и непредвидени въ настоящия законъ, биха били съобразни съ девизната политика на Народната банка“.

Въ новата алинея, която се прибавя къмъ точка 16 на чл. 35, следъ думитѣ „като и“ се прибавятъ думитѣ: „при случай“; на следуюния редъ думитѣ „при случай“ се заличаватъ; на сѣщия редъ думата „решението“ става „решение“; на последния редъ думитѣ „има да“ се заличаватъ, а думата „опредѣли“ става „опредѣля“.

Председателстващъ А. Христовъ: Които приематъ § 2, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретаръ В. Игнатовъ (д. сг): (Чете)

„§ 3. 3. Да се прибави къмъ точка 4 на членъ 37, следната алинея:“

„Тя може, обаче, да участвува въ капитала на Банката за международни плащания“.

Комисията прие този параграфъ безъ измѣнение.

Председателстващъ А. Христовъ: Които приематъ § 3, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристапваме къмъ точка пета отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за измѣнение нѣкои членове отъ закона за гражданското сждопроизводство.

Моля г. секретаря да го прочете.

В. Кознички (нац. л): Нѣма г. министърътъ на правосъдието, а законопроектътъ е важенъ.

П. Палиевъ (д. сг): Тукъ е, г. Кознички, ще го повикаме.

Министъръ В. Молловъ: Тогава да минемъ къмъ точка шеста отъ дневния редъ, докато дойде г. министърътъ на правосъдието.

Председателстващъ А. Христовъ: Пристапваме къмъ точка шеста отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за митницитѣ.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретаръ В. Игнатовъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ мотивитѣ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 73)

Председателстващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представител г. Георги Поповъ.

Г. Т. Поповъ (нез): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Въ мотивитѣ, които придружаватъ законопроекта за измѣнение и допълнение известни членове отъ закона за митницитѣ, г. министърътъ самъ признава, че законътъ за митницитѣ в нѣкои отъ неговитѣ постановления е извънредно много строгъ, непъленъ, неясенъ, неотговарящъ на днешнитѣ стопански условия, и като така намира, че е необходимо да станатъ известни измѣнения въ него. Мене ми се струва, че не само нѣколкото члена

отъ закона, които се измѣнятъ или допълнятъ съ законопроекта, сѣ непълни, неясни, много строги и не отговарятъ на духа на днешното време, но почти цѣлиятъ законъ за митницитѣ е станалъ вече непъленъ, неясенъ и неотговарящъ на духа на днешното време. Намирамъ, обаче, че ония постановления на законопроекта, които мѣрятъ да измѣнятъ чл. 16 отъ закона за митницитѣ и § 3 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за митническата тарифа на вноснитѣ стоки, сѣ навременни, защото, ако се продължи положението, което е днесъ, държавата рискува почти всѣка година да губи най-малко 50 до 60 милиона лева. Но така, както е внесенъ този законопроектъ, азъ вѣрвамъ, че никой отъ г. г. народнитѣ представители не може абсолютно нищо да разбере отъ неговото съдържание.

Н. Пждаревъ (д. сг): Право е.

Г. Т. Поповъ (нез): Въ чл. 1 се казва: (Чете) Въ чл. 16 думитѣ „на суми по-големъ отъ 10 л.“ и „това“ се заличаватъ; думитѣ „сребро се приема само за доплащане до 10 л., а размѣни до 50 ст. Плащатъ се въ сребърни монети и всички берии и налози“ се замѣнятъ съ думитѣ: „съ изключение на ония“, и въ края се добавятъ думитѣ: „да се заплащатъ другояче“.

Н. Пждаревъ (д. сг): Съ такава мотивировка никога не се внася законопроектъ.

Г. Т. Поповъ (нез): Азъ смѣтамъ, че въ законопроекта трѣбваше да се цитира самиятъ членъ отъ закона за митницитѣ, който се измѣня, за да се види, каква материя се третира въ него и какво се получава, като се изхвърлятъ тѣзи и тѣзи думи и еди-кои-си се замѣняватъ съ други. Както е казано въ чл. 1 на законопроекта, можете ли да разберете нѣщо? За всѣки отъ васъ не е ясно, какво се иска, и ще трѣбва да вземете закона за митницитѣ, да заличите думитѣ които се изхвърлятъ, а други да замѣните, за да видите и разберете каквъ текстъ се получава. Азъ смѣтамъ, че измѣненията, които се правятъ съ законопроекта, сѣ неясни за народното представителство, и въ бързината може да направимъ голѣма грѣшка, която ще коштува извънредно много на българската търговия, и на българския търговецъ-вносителъ.

Г. г. народни представители! Азъ ще се спра на измѣненията, които се предлагатъ съ законопроекта, за да посоча, че, вмѣсто да се облекчи положението, вмѣсто да се намалятъ известни строгости, вмѣсто да се внесе известна пълнота, ясностъ, разбираемостъ въ закона, става обратното. Г. министърътъ може би е подведенъ отъ ония, които сѣ написали законопроекта и ние вмѣсто да изпишемъ вѣжди, изваждаме очи. Почти навсѣкѣде въ закона за митницитѣ се премахватъ ония постановления, кждето имаше ясностъ, категоричностъ, по силата на които се налагаха известни глоби. Създава се една пълна неясностъ, мъгла и всѣки може да тълкува и прилага закона така, както го разбира, за да може да налага все повече и повече глоби.

Г. г. народни представители! Азъ смѣтамъ, че чл. 16 отъ закона за митницитѣ, който се измѣня и допълва съ чл. 1 отъ законопроекта, би трѣбвало да добие следната редакция: „Митата и всички други берии се плащатъ въ злато съ изключение на ония, за които е разрешено съ специални закони да се заплащатъ другояче“. Тогава вече ще имате ясна представа за митата и всички други берии — че трѣбва да се плащатъ въ злато и че изключение се прави само за ония, за които има разрешение по специални закони да се плащатъ другояче.

Г. г. народни представители! Азъ смѣтамъ, че г. министърътъ късно внася измѣнението на чл. 16 отъ закона за митницитѣ и съ това закъснение е нанесълъ голѣма щета на българската държава. Почти всички търговци — забележете това — поради безпаричието, поради голѣма криза, поради липсата на кредитъ, внасятъ своитѣ стоки съ колети и като дребни или бандеролни пратки. Тия дребни или бандеролни пратки, по силата на досегашния законъ, се обмитваха съ сребро, понеже не достигаха 10 л. златни. Можете да си представите какви загуби е претърпѣла държавата, вследствие на това късно измѣнение на чл. 16 отъ закона за митницитѣ, защото най-малко 1.000—1.500 такива бандеролни пратки се внасятъ ежедневно само въ София. Като смѣтнемъ, че на такива пратки досега митото се плащаше въ сребро, а на всички тия пратки митото бѣше по-малко отъ 10 л. и следователно, се събираше въ сребро, а не въ злато, ще видимъ, че държавата досега е губила минимумъ по 50—60 милиона лева годишно. Сега, съ измѣнението на чл. 16 отъ закона, се туря преграда на това положение, и за въ бѣдеше митото на всички тия

пратки ще се плаща въ злато, съ изключение на ония, за които е разрешено съ специални закони да се плаща другояче.

Но по-нататък, съ всички други измѣнения и допълнения, които се предлагатъ съ законопроекта, не само че не се внася облекчение, ясна, опростоворение, за да може всѣки да разбере, какво се иска, но, напротивъ, внася се по-голям непълнота и неяснота. Така напр., въ чл. 2 отъ законопроекта се казва: (Чете) „Кѣмъ чл. 114 се прибавя следната алинея: „Презъ времето отъ приемането на стокитѣ въ митническитѣ магазини до обявяването имъ за продажба или до конфискуването на неизнесенитѣ въ дадения имъ срокъ (чл. 206) забранени за вносъ стоки, притежателитѣ имъ, ако установятъ това си качество по реда, посоченъ въ чл. 17, или подателитѣ на манифеститѣ, когато получателитѣ не сѣ получили товарителницата (ордера, фрахта), иматъ право да поискатъ писмено отъ митницата да ги унищожи, въ какъвто случай заплащатъ само следуемия се за стокитѣ магазинажъ до деня на подаването на заявлението“.

Касае се, както виждате, за стокитѣ, забранени за вносъ. Докато изтече срокътъ, предвиденъ въ сегашния законъ за митницитѣ — една година — за конфискуване неизнесенитѣ обратно стоки, чийто вносъ е забраненъ, подателитѣ на манифеста, или пъкъ получателитѣ, ако той е известенъ, има право да подаде заявление, съ което да поиска унищожението на внесенитѣ отъ него стоки, чийто вносъ е забраненъ, но е длъженъ да заплати следуемия се магазинажъ и берии, съ които сѣ обременени тѣзи стоки за времето, презъ което сѣ стояли въ митницата. Какво значи това? Това значи, единъ човѣкъ, който, по незнание на закона за митницитѣ, е внесълъ нѣкой артикулъ, чийто вносъ е забраненъ и, следователно, ако, следъ като изтече предвидения срокъ за новоизяснянето му, не бжде новоизнесенъ, подлежи на конфискуване или на унищожение — ако вносителътъ е поискалъ такова — и понеже човѣкътъ нѣма смѣтка да върне обратно артикула въ странство, той ще трѣбва да се натовари съ плащането на голѣмъ магазинажъ, макаръ че конфискуваната или унищожена стока да е вече платена въ странство — това значи, г-да, да плати единъ видъ дишъ-хакж. Това справедливо ли е? Какво облекчение се прави тогава на търговията?

Министъръ Г. Т. Данаиловъ: Какъ може да се говори така? — дишъ-хакж! Това е една такса, установена по законъ. Всѣки български гражданинъ, особено търговецътъ, трѣбва да знае законитѣ.

Г. Г. Поповъ (нез): Много бързате, г. министре, чакайте да се изкажа.

Министъръ Г. Т. Данаиловъ: Прекъсвахъ Ви, защото казвате, че търговцитѣ, които не знаели закона за митницитѣ, плащали дишъ-хакж.

Г. Г. Поповъ (нез): Разбирамъ, когато по вина на търговеца е задържана стоката въ складоветѣ на митницата..

Министъръ Г. Т. Данаиловъ: Особено търговцитѣ-вносителитѣ трѣбва да знаятъ закона за митницитѣ и да знаятъ, коя стока е позволена за вносъ и коя не.

Г. Г. Поповъ (нез): Г. министре! Азъ мисля, че познавамъ тая материя; моля Ви, изслушайте ме.

По действащия законъ за митницитѣ, онзи търговецъ, който е внесълъ една стока, ако е затрудненъ и не може въ опредѣления срокъ да я изтегли отъ митницата, плаща глоба, магазинажъ, денгубие и пр. Обаче за оная стока, която се изземва на търговеца, която се унищожава, която се продава на търгъ, той не се обременява съ такси. И сега, съ това измѣнение на закона за митницитѣ, вмѣсто да облекчите търговеца въ тия трудни времена, вие идвате да го обремените, вие казвате, че въ случай, когато стоката се конфискува или унищожи, търговецътъ ще заплаща следуемия се магазинажъ. Имате ли представа, за една година на колко лева понѣкога възлиза магазинажътъ? Често пѣти не стигатъ 100, 150, 200 хиляди лева, за да се плати магазинажътъ, така както той се пресмѣта въ митницитѣ. По такъвъ начинъ не създавате ли условия все повече и повече да заборчяватъ нашитѣ търговци, все повече и повече да фалирватъ, да се разсипватъ? Ето защо азъ смѣтамъ, че новата алинея, която се прибавя къмъ чл. 114, не е хубава. Затуй азъ предлагамъ въ новата алинея, която се прибавя къмъ чл. 114, да се изхвърлятъ на края думитѣ „въ какъвто случай заплащатъ само следуемия се за стоката магазинажъ до деня на подаването на заявлението“. Въ такъвъ случай нѣма да се обременяватъ търговцитѣ съ такси, които сѣ явно несправедливи.

Другъ е въпросътъ, г. министре, когато вносителитѣ сѣ изтеглили отъ магазинитѣ на митницитѣ внесенитѣ отъ тѣхъ позволени за вносъ стоки. Въ такъвъ случай право е вносителътъ на стоката, ако иска да получи стоката си, да заплати следуемия се магазинажъ. Ако ли вносителътъ на известна стока не се яви въ опредѣления срокъ да си получи стоката, митницата трѣбва да има правото да продаде стоката и да си получи пакъ следуемия се магазинажъ, мита, берии и др. Но да заставите вносителя на една стока, чийто вносъ е забраненъ и която е конфискувана и унищожена отъ митницата, следъ като той веднѣжъ е заплатилъ стоката въ странство и то доста скѣпо, да плаща отгоре на това и митнически такси, берии и магазинажъ — това е вече много тежко.

Новата алинея, която се прибавя къмъ чл. 116 отъ закона за митницитѣ, урежда пакъ въпроса за събирането на магазинажъ, обаче, вече за ония стоки, които сѣ продадени на търгъ. Както знаете, често пѣти вносителътъ на дадена стока било поради липса на срѣдства или поради това, че сѣ измѣнили условията на пазара, изоставя стоката въ митницата, защото вижда, че, ако я изтегли и плати следуемитѣ се митнически такси, берии и магазинажъ, явно ще изгуби повече, отколкото е далъ за стоката. Следъ изтичането най-много на шестъ месеци, считани отъ датата на записването на стоката въ магазиннитѣ книги, митницата обявява стоката на публична продажба.

Въ новия чл. 121 а, който се предлага сега, е казано: че, ако следъ продажбата на стоката не се добие сума достатъчна да се покриятъ: пощенскитѣ такси, вносното мито и др. митни сборове, включително и магазинажътъ, разликата до сумата нужна за плащането на тѣзи мита, берии и т. н., трѣбва да се заплати отъ вносителя на стоката. Когато вие продавате изоставената отъ нѣкой търговецъ-вносител стока въ митницата на публиченъ търгъ, вие вие ли е той, че не сте получили необходимата сума за покриване на разноснитѣ и магазинажа, особено сега, когато магазинажътъ често пѣти е много по-голѣмъ отъ стойността на стоката, която е престояла въ митницата? Азъ смѣтамъ, че е несправедливо въ този случай, когато сте продали стоката на публиченъ търгъ, да искате съ вносителъ й, ако на търга не е получена сума достатъчна да покрие магазинажа, митата, берии и т. н., да внесете разликата до сумата, нужна да се платятъ магазинажътъ, берии и т. н. Внимателно вникнете въ тия измѣнения, които се предлагатъ съ законопроекта, и ще видите, че, ако се прокаратъ така, както се искатъ отъ г. министра, рискуваме извънредно много да отежимъ положението на българската търговия и на българскитѣ търговци.

Ето защо азъ предлагамъ въ новата алинея, която се прибавя къмъ чл. 116, думитѣ „а отъ подателитѣ на декларациитѣ (чл. 122), или когато такива не сѣ били подадени, отъ подателитѣ на манифеститѣ се събира следуемиятъ се магазинажъ отъ деня на унищожението или на подаряването имъ“ да се махнатъ. Противъ другото постановление въ тая нова алинея — министърътъ на финанситѣ за въ бждеще да има право, ако при продажбата на една стока на три последователни търга не се явятъ купувачи, да разрешава унищожаването й или подаряването й на нѣкое държавно учреждение или благотворително заведение — ние нѣмаме нищо противъ, приемаме го. И търговско-индустриалнитѣ камари се изказаха въ този смисълъ: по добре е, вмѣсто да се унищожава една стока, да се подари на нѣкое благотворително дружество или държавно учреждение, което има нужда отъ такава, или пъкъ когато тая стока не е нужна никому — да се унищожи. Но ние държимъ въ такъвъ случай магазинажътъ или разликата между получената при продажбата на стоката сума и опредѣлената такава за магазинажъ, берии и такси, да не се събиратъ отъ подателя на декларацията или, когато такава не е била подадена — отъ подателя на манифеста.

Друго едно много важно допълнение е новиятъ чл. 21. Този новъ членъ засѣга § 3 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за митническата тарифа на вноснитѣ стоки, който — самъ г. министърътъ признава — създава голѣми неприятности, много е строгъ, и трѣбва да бжде смекченъ. Касае се за ония стоки, които сѣ свободни за вносъ. Разпоредбитѣ на този членъ нѣма да се прилагатъ по отношение на: (Чете) „а) бандеролнитѣ пратки; б) пощенскитѣ пратки, предназначени за личнитѣ нужди на частни лица; в) предметитѣ, изоставени или задържани отъ пѣтници; г) употребяванитѣ: покшнина, дрехи, обща, печатни произведения и др. такива, принадлежащи на пѣтници и на преселници; д) мѣстнитѣ стоки, които сѣ били възвѣрнати отъ странство, ако изнасянето имъ бжде установено съ митнически документи; е) подателитѣ на манифести, когато тѣ сѣ държавни служители и сѣ подали тѣзи манифести по длъжностъ, и ж) праткитѣ, предназначени за държавни учреждения.

Както виждате, измѣня се § 3 отъ митнишката тарифа, който, и по мнението на г. министра на финанситѣ, е много строгъ, най-непълненъ, най-неточенъ, който създава най-много неприятности. Обаче мѣри се да се облекчатъ само частнитѣ лица, държавнитѣ учреждения и длъжностнитѣ лица, за праткитѣ и колетитѣ, които тѣ получаватъ. Че какъвъ процентъ съставляватъ тѣзи пратки отъ нашия вносъ? Какво облекчение се прави тогава? Споредъ мене никакво. Този новъ членъ ще трѣбва да засегне всички пратки, които се внасятъ било отъ частни лица, било отъ търговци. Защо ще дѣлимъ съ законитѣ гражданитѣ въ нашата страна на съсловия и споредъ съсловието да прилагаме законитѣ? Защото единъ гражданинъ билъ търговецъ, затова спрямо него нѣма да се приложи това постановление на закона, а спрямо другъ, защото билъ частно или длъжностно лице, ще приложимъ закона. Това не може да бѣде. Законитѣ трѣбва да бѣдатъ еднакво задължителни за всички български граждани, безъ разлика отъ какво съсловие сѣ тѣ, и еднакво да се ползуватъ отъ облагитѣ, които имъ даватъ. Ако сте намѣрили, че за частнитѣ лица, за държавнитѣ учреждения и за длъжностнитѣ лица, въобще за всички ония, които сѣ изброени въ този членъ, законътъ е строгъ, той е строгъ и спрямо търговеца. Защо тогава го прилагате и спрямо него?

Ето защо азъ смѣтамъ, че тѣзи измѣнения, които се предлагатъ, ще трѣбва да се изразятъ съ три думи: „§ 3 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за митническата тарифа на вноснитѣ стоки се отмѣнява“.

Министъръ В. Молловъ: Лесна работа — отмѣнете митническата тарифа, отмѣнете и закона!

Г. Т. Поповъ (нез): Вие дѣлите хората на съсловия, като облекчавате едни, а отегчавате други.

Министъръ В. Молловъ: Само че и Вие защитавате съсловни интереси.

Г. Т. Поповъ (нез): Не, азъ съмъ далечъ отъ тая мисълъ. Азъ искамъ българскитѣ граждани да бѣдатъ третираны еднакво. И, ако азъ имамъ куража да се явя на трибуната и да говоря, то е защото Вие сами намирате, че този § 3 е много строгъ и несправедливъ.

Министъръ В. Молловъ: Това съвсемъ не е вѣрно.

Г. Т. Поповъ (нез): Вие въ мотивитѣ го признавате. Въ забележката къмъ чл. 4 отъ законопроекта Вие казвате така: (Чете) „Разпоредбитѣ на § 3 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за митническата тарифа на вноснитѣ стоки, който параграфъ се отмѣня, нѣма да се прилагатъ по неликвидиранитѣ досега окончателно преписки за събиране на разликитѣ, които, съгласно настоящия членъ, не би следвало да бѣдатъ събирани“. Спрямо кого? — Спрямо частнитѣ лица, които получаватъ колетитѣ или бандеролни пратки, спрямо държавни учреждения и спрямо нѣкои длъжностни лица.

Министъръ В. Молловъ: Ако го прочетете по-внимателно, ще разберете.

Г. Т. Поповъ (нез): Азъ съмъ го челъ и виждамъ, че нѣма никакво основание това, което искате. Когато всички признаваме, че този параграфъ е извънредно строгъ, неясенъ — . . .

Министъръ В. Молловъ: Много е ясенъ и не е много строгъ.

Г. Т. Поповъ (нез): . . . пъкъ и Вие самъ намирате, че трѣбва да се измѣни — правите само една малка крачка — облекченията ги прилагате само по отношение на частнитѣ лица, а по отношение на търговцитѣ, които, като български граждани, сѣ съ еднакви права, вие не го прилагате. Ето защо, азъ смѣтамъ, че допълнението, което се прави съ чл. 4 на законопроекта, трѣбва да бѣде изразено въ онзи смисълъ, който предлагамъ азъ.

Министъръ В. Молловъ: Щомъ настояватъ търговцитѣ, ще остане същиятъ текстъ.

Г. Т. Поповъ (нез): Не защото настояватъ търговцитѣ, но защото е справедливо.

Министъръ В. Молловъ: Напротивъ, нѣма нищо справедливо.

Г. Т. Поповъ (нез): Азъ ще Ви кажа, какво е справедливо. Вие давате възможностъ на известни хора да произволничатъ. Съгласете се съ менъ . . .

Министъръ В. Молловъ: Какъ ще се съглася, че произволничатъ? Говорите празни приказки!

Г. Т. Поповъ (нез): Не сѣ празни приказки. Ако искате, ще Ви дамъ доказателства за това. Маса чиновници търсятъ подъ вола теле, за да налагатъ голѣми глоби. Вие знаете, какъвъ е законътъ за митницитѣ. Създайте единъ законъ, който да не е тѣй еластиченъ!

Министъръ В. Молловъ: Азъ ще Ви кажа, какво е контрабанда, и кой я прави.

Г. Т. Поповъ (нез): Създайте единъ законъ, споредъ който тия, които контрабандиратъ, да ги намажемъ съ катранъ и да ги обѣсимъ — ще Ви подпишемъ това.

Министъръ В. Молловъ: Какво ще подписвате?

Г. Т. Поповъ (нез): Че сме съгласни. На Васъ не Ви изнася, защото маса чиновници ще се лишатъ отъ ония възнаграждения, които получаватъ отъ тия глоби; затуй и новиятъ членъ е нагласенъ така, че да могатъ да произволничатъ и да налагатъ все по-голѣми и по-голѣми глоби. По-нататъкъ ще видите, какво е направено още съ този законопроектъ. Азъ не упрѣквамъ Васъ, защото не сте го провѣрили.

Министъръ В. Молловъ: Какво приказвате? Вие не знаете, какво приказвате!

Г. Т. Поповъ (нез): Много добре зная.

Министъръ В. Молловъ: Както сте тръгнали, нищо не сте разбрали.

Г. Т. Поповъ (нез): Достатъчно съмъ разбралъ.

Министъръ В. Молловъ: Какво значи това, че министърътъ, който е подписалъ закона, не го е разбралъ? Имате нахалството да го кажете!

Г. Т. Поповъ (нез): Може би не сте го достатъчно съзрѣлъ, за да видите, какво поднасяте на народното представителство.

Министъръ В. Молловъ: Като Ви стегне мазолътъ така говорите.

Г. Т. Поповъ (нез): Не ме стѣга никакъвъ мазолъ. Ние ратуваме за една справедливостъ, която, както и Вие признавате въ мотивитѣ, трѣбва да я има въ закона за митницитѣ, а сега я нѣма.

Министъръ В. Молловъ: Не е тамъ, кждето я търсите.

Г. Т. Поповъ (нез): Г. г. народни представители! Измѣненията на § 3 отъ закона за митническата тарифа на вноснитѣ стоки станаха на 13 май 1926 г. Ако вземете старата митническа тарифа и стария законъ за митницитѣ, ще видите, че тия постановления ги нѣмаше. Въ 1926 г. законодателътъ е намѣрилъ за нужно да ги постави. Отъ практика, обаче, и самиятъ г. министъръ и чиновницитѣ митничари сѣ се убедили, че постановленията, така както сѣ приети на 13 май 1926 г., ако се прилагатъ въ живота, нѣма да остане нито единъ здравъ търговецъ. Затуй се е намѣрило, че трѣбва да бѣдатъ измѣнени. И за това ние се радваме, доволни сме, че г. министърътъ внася тия измѣнения.

Министъръ В. Молловъ: Благодаря! Отъ Васъ благодарности не искамъ.

Г. Т. Поповъ (нез): Но, както ви казахъ, г. министърътъ прави само една малка крачка — не прави закона еднакво задължителенъ за всички граждани, та да знаятъ чиновницитѣ, когато ще го прилагатъ, че е отмѣненъ § 3. Така, както се прилага, се отварятъ вратитѣ на произвола. Какъ? По-нататъкъ ще видите.

Въ чл. 5 се казва: (Чете) „Въ чл. 122 думитѣ „предназначени за внасяне и изнасяне“; въ чл. 135 думитѣ „за вноснитѣ и износни стоки и други предмети“; въ чл. 354 буква „в“ думитѣ: „въ единъ колетъ“ се заличаватъ“. Така редактиранъ този членъ, азъ вѣрвамъ, че всѣки отъ г. г. народнитѣ представители е въ недоумение и не знае,

за какво се отнася, какво се отменява с него. Обаче вземете закона за митниците и като изхвърлите тия думи от чл. чл. 122, 135 и 354, ще видите какво ще се получи. А знае ли, каква материя се засяга? Засягат се глобите, които се налагат неправилно — не защото търговецът е искал да подведе чиновника, а защото по фактура така или иначе стоката е излязла с 5 или 10 кг. повече, отколкото е била записана, при количеството 15 или 20 хиляди килограма от едно и също качество. Мене ми се струва, че измъненията на тия членове, така както се правят с чл. 5 от законопроекта, ще въведат въ заблудение народното представителство и то няма да знае какво се измънява. Затуй всеки един член, който се измънява, ще трябва да бъде поставен въ отделен параграф.

Министър В. Моллов: Вие мислите, че заедно ли ще бъдат измънени?

Г. Т. Поповъ (нез): Въ чл. 122 думитъ: „предназначени за внасяне и изнасяне“ се заличават. Защо по-рано законодателят е поставил изрично тия думи: „за внасяне и изнасяне“? За да отдели ония стоки, които се транзитират и транспортират. Има различни видове стоки. Досегашният законъ правеше тая разлика. И когато вносителът направи гръшка и трябва да се държи постановление за глоба — плаща стойността на стоката два пъти плюс такситъ и митата въ двоенъ размеръ, като знае за коя стока, за внесена или изнашена, но не и за стока, която се транзитира или транспортира. По декларации за такива стоки не можеше да се налагат глоби. Имаше много постановления срещу търговци, които сж били подведени по този членъ, обаче, въ окръжния съдъ паднаха; паднаха затуй, защото законътъ беше точенъ, ясенъ — казваше „за внесени и изнасени стоки“. А сега, като заличите тия думи, какво ще стане? Няма да се прави разлика между транзитирани и внасяни или изнасяни стоки, и всички стоки ще ги подвеждатъ подъ тия глоби. Облекчение ли се прави? Знаете ли, г. министре, че се засягатъ чувствително интереси и че това пръчи на българската търговия? Затуй азъ казахъ, че може би не сте вникнали въ съдържанието на законопроекта. Моето дълбоко убеждение е, г. г. народни представители, че ще се направи една лоша услуга на търговията, ако се приеме отъ Народното събрание законопроекта така, както е съставенъ. Законътъ трябва да бъде ясенъ, точенъ и прецизенъ, за да се знае, за кои стоки ще се плаща двойна глоба, за кои стоки — двойната имъ стойност, ако се констатира гръшка при отварянето или декларирането. Не може стока, която е предназначена за транзитъ, която не се обмитява тукъ, да я подведете подъ същите постановления. А така, както е редактиранъ законопроектътъ, дава се възможност на недобросъвестни хора — а такива ще се намръятъ винаги — да издаватъ подобни постановления и ще тормозятъ търговията и търговците.

Ето защо, г. г. народни представители, като смѣтамъ, че постановленията на чл. 122 сж много важни, ние трябва да обрнемъ особено внимание на измънениято, което се прави, за да не допуснемъ подобни гръшки.

По-нататъкъ, въ чл. 5 отъ законопроекта е казано, че въ чл. 135 думитъ „за вносите и износни стоки и други предмети“ се заличаватъ. Пакъ се касае за такива случаи. Както виждате, хората сж искали, вмѣсто да облекчатъ, вмѣсто да направятъ по-ясенъ, по-прецизенъ закона за митниците, вмѣсто да ставатъ по-малко злоупотребления сж него, напротивъ, да го направятъ по-тъменъ, за да може почти всеки търговецъ да бъде подведенъ подъ неговитъ строги клаузи. И, ако г. министърътъ на финанситъ признава, че законътъ действително е много строгъ, ние ще трябва да бъдемъ внимателни и да не допуснемъ нито двусмислия, нито тълкувания въобще, които могатъ въ края на краищата да накаратъ човѣкъ да плаща сж стоици хиляди лева глоби.

Ето защо думитъ „за вносите и износни стоки и други предмети“ въ чл. 135, които се предлагатъ да се зачеркнатъ, трябва да си останатъ. Постановленията на стария законъ въ това отношение сж много правдиви; тѣ напълно задоволяватъ и комисонера, и търговския свѣтъ — досега поне не сж дадени нѣкои доказателства, че има важни мотиви и причини, за да се изхвърлятъ тѣзи думи отъ чл. 135. Азъ не мога да разбера, кои сж тия мотиви и причини, които каратъ г. министъра на финанситъ да внесе това измънение, сж което се изхвърлятъ тия ясни положения въ закона, и сега да го прави по-тъменъ, по-неясенъ.

Г. г. народни представители! Чл. 8 отъ законопроекта гласи така: „Въ чл. 355 между думитъ: „безмитнитъ“ и

„стоки“ се прибавятъ: „по тарифитъ“; думитъ: „въ размеръ на обикновеното имъ мито, предвидено въ тарифитъ; за ония, на които митото не е определено въ тарифитъ, то се пресмѣта“, се заличаватъ, а въ края на забележката се прибавя: „или чл. 354 — споредъ случая. За качественитъ разлики наказание не се налага“. Така както е редактиранъ тоя членъ, сжщо е неясенъ, защото казва: между думитъ: „безмитнитъ“ и „стоки“ се вмѣкватъ думитъ „по тарифитъ“. Обаче, като прегледате самия членъ въ закона и вмѣкнете тия думи „по тарифитъ“, ще ви стане ясно, защо се иска това. Касае се за ония стоки, които се внасятъ отъ земледѣлци и индустриалци, за които има издадени индустриални свидетелства, за да могатъ да ги освободятъ безъ мито. Досега практиката беше такава: като се подаде една вносна декларация, стоката се тарифира на общо основание; следъ като се свърши тая манипулация, тогава вече се представя удостоверение, издадено на респективното индустриално предприятие, или на земледѣлски синдикатъ, или на земледѣлецъ, и сж него се освобождава безъ мито, онова, което сж внесли за своитъ нужди, а останалото се таксуваше по общата тарифа. Сега, сж вмѣкването на тия думи „по тарифитъ“, вносителитъ не могатъ да иматъ вече това право; ще трябва предварително да се определя какво е количеството, което ще се внася отъ индустриалеца, или отъ земледѣлца, или отъ кооперацията безъ мито, и какво количество остава да се внася сж мито. Понеже винаги праткитъ, които се изпращатъ, и поръчкитъ, които се изпълняватъ, ставатъ чрезъ търговецъ или комисонеръ — подчертавамъ това — тѣ не могатъ да изпишатъ само онова малко количество, което се иска отъ предприятието, а винаги изписватъ голѣмо количество — при вносна декларация определятъ всичкото количество и следъ това получаватъ книжкитъ или удостоверенията. Когато се подаде вносна декларация, дава се 9 дни срокъ на индустриалеца, за да получи книжката и да стане пълното освобождение на ония стоки, които сж безъ мито, и обмитяването на ония, които сж сж мито. Сега, обаче, за да се вкаратъ въ заблудение вносителитъ и да може по тоя начинъ да ставатъ гръшки, които влѣкатъ следъ себе си глоби, поставятъ се думитъ „по тарифитъ“, за да не се чакатъ 9 дни, а предварително комисонерътъ, или търговецътъ да означа, какво е внесълъ сж удостоверение безъ мито. Това е сжщо така една прѣчка. Никой търговецъ няма умисълъ да използва държавата. Фактътъ, че той внася стоката чрезъ митница, че я обявява точно въ своята вносна декларация, само че удостоверението ще представи по-после, говори, че той няма умисълъ да ошети фиска или държавата. Защото, ако има такъвъ, има и строги санкции — наказание по чл. 354. А сега сж вмѣкването на тия думи се отнема на търговеца туй право, и той ще допуска гръшки, защото няма да знае, какво количество ще получи. По тоя начинъ, казвамъ, ще ставатъ гръшки и ще се налагатъ глоби, които ще бъдатъ една голѣма прѣчка за нашата търговия.

Ето защо, и тия измънения на закона, които ни се предлагатъ сж чл. 8 отъ законопроекта, азъ смѣтамъ, че сж несправедливи, ненавременни и вмѣсто да облекчатъ положението и да създадатъ условия за по-добра търговия у насъ, ще го отежатъ, ще създадатъ по-голѣми прѣчки и ще влошатъ още повече нашата търговия.

Азъ бихъ молилъ г. министъра да се съгласи сж ония бележки, които направихъ по законопроекта, защото, взети предъ видъ, само полза ще принесатъ и за търговията, и за чиновницитъ, които ще прилагатъ закона. А най-главното е, че няма да оставимъ една отворена врата, за да се извършватъ злоупотребления сж закона, за да се произволничи и да се слагатъ често пѣти неоснователни глоби сж стоици хиляди лева, сж които да се опроставятъ българскитъ граждани.

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Юрданъ Абаджиевъ.

Обаждатъ се: Няма го.

Председателствуващъ А. Христовъ: Другъ ораторъ няма записанъ.

Има думата г. министърътъ на финанситъ.

Министъръ В. Молловъ: Г. г. народни представители! Тоя законопроектъ действително не заслужава такива грѣмотевици отъ страна на г. Попова. Обаче той беше длъженъ да оправдае своето положение като търговецъ и като представител на търговското съсловие. Въ сжщностъ промѣнитъ, които се правятъ въ закона за митниците, сж едини поправки, които сж продиктувани отъ сегашната практика. И, ако прегледате законопроекта отъ първия до по-

следния параграф, вие ще се уверите, че това сж поправки, които внасят ясност въ положенията на закона. Несъмнено е, че тая ясност не може да се тълкува въ такъв смисъл, въ какъвто въобще законът за митниците се иска да бжде тълкуван от г. Пспова. Законът за митниците се установява не съ огледъ за улеснение на тогъзи или оногъзи — той се установява съ огледъ на известни държавни интереси. Ако въ една държава ще съществуват мита, несъмнено е, че трѣбва да има една митнишка организация. И ако по закон трѣбва да се събират въ известен размѣръ опредѣлени мита, това ще трѣбва да става по начинъ несъмнено справедливъ, но едновременно и строгъ. Може би, вследствие на туй, всичкитъ закони за митниците и всичкитъ тарифи представляват отъ себе си голѣма сложност. И нашиятъ законъ за митниците не е отъ най-лекитъ, но той е сравнително отъ най-старитъ. Той има вече задъ себе си дългогодишно съществуване, като е промѣнянъ въ много пунктове. Азъ съмъ наредилъ неговото основно преработване. Сега, обаче, не мога да го внеса, предъ видъ обстоятелството, че Народното събрание се намира въ последната сесия. Въ бждещето Народно събрание вървамъ, че всѣки единъ финансовъ министъръ ще има възможностъ да се занимае съ въпроса за промѣната, коренната промѣна на закона за митниците. Но отъ тамъ да се изважда заключение, че той ще бжде преработенъ въ тоя духъ, за който говори г. Поповъ, ще бжде много далечъ отъ очакванията.

Законътъ за митниците ще трѣбва да се ръководи отъ други начала. Първо, той трѣбва да се ръководи отъ началото да опредѣли преди всичко много ясно митнитъ бери; второ, да опредѣли много ясно категоритъ стоки, коя стока къмъ коя категория трѣбва да се отнесе — работа, която Министерството на финанситъ е извършило съ единъ много обширенъ коментаръ, който е вече привършенъ. Въ бждеще, по всѣка въроятностъ, той ще трѣбва да се преработва въз основа на ония резултати, които Обществото на народитъ е успѣло да добие съ изработването на така наречената митнишка номенклатура — въпросъ много по-подробенъ, много по-важенъ, който тукъ не се засѣга.

На трето мѣсто, обаче, законътъ за митниците трѣбва да предвиди известни ясни формалности и заедно съ тѣхъ да предвиди и ясни санкции. Не винаги обаче действащиятъ законъ е въ това отношение ясенъ и прецизенъ. Той изхожда отъ едно положение, отъ което изхождатъ всичкитъ фискални закони: той не търси вина. Нито единъ законъ за митниците не се занимава съ понятието виновностъ. Митнишкитъ органи не разглеждатъ въпроса, дали единъ търговецъ, комисионеръ и пр. внася една стока добросъвестно или недобросъвестно. Тѣ намиратъ стоката внесена въ митницата и трѣбва да приложатъ къмъ нея една тарифа. Лицето, което не е спазило известни изисквания на закона — било по недоразумение, било вследствие на туй, че е било недобросъвестно, или вследствие на туй, че е било подведено — не се третира по различенъ начинъ въ различнитъ случаи.

В. Кознички (нац. л.): За умисълъ и дума не става.

Министъръ В. Молловъ: Има нѣкои случаи, въ които се търси виновностъ, но въ по-голѣмото число случаи виновностъ не се дири. Законътъ за митниците е фискаленъ законъ, който работи съ много тежки нарушения, но това сж нарушения — на юридически езикъ говорено — за които и по наказателния законъ не винаги се търси виновностъ, а се търси само материалниятъ фактъ на нарушението. Вследствие на туй, често пѣти има недоволство. И азъ много пѣти съмъ ималъ случаи да се срѣщамъ съ една подобна психика. Идва едно лице и ми казва: „Мене ми налагатъ глоба, но азъ съмъ подведенъ отъ фирмата, която ми е пратила тая стока“. За голѣмо съжаление, ние отъ тоя въпросъ не се интересуваме, той не ни засѣга: има едно нарушение на текста на закона, следъ туй следва санкция, която обикновено е глоба; а тая глоба, предъ видъ стойността на предметитъ и височината на митата, е, разбира се, въ повечето случаи твърде голѣма.

Следователно, при измѣненията, които ние има да разискваме и които подробно ще трѣбва да разискваме въ финансовата комисиия, г. Поповъ ще има добрината да изложи своитъ бележки, за да се убеди, следъ тѣхното излагане, че Министерството на финанситъ е предложило всичкитъ измѣнения въз основа на добивани досега резултати и вследствие на едно желание да внесе по-голѣма ясностъ, да внесе и една ясностъ въ отговорноститъ и следователно, да се убеди самъ, че тѣзи измѣнения сж основателни.

Предъ видъ на туй, че тоя законопроектъ ще има да се разисква въ финансовата комисиия въ подробности, азъ нѣма защо сега да се спирамъ тукъ по отдѣлно и подробно върху различнитъ параграфи. Има да направя само нѣкои бележки върху двата въпроса, на които г. Поповъ се спрѣ повече, за да отбия неговата критика.

Преди всичко, постановленията на чл. чл. 114, 116 и 121 се отнасятъ до едни опредѣлени случаи, съ които ние сме имали възможностъ да се занимаемъ другъ пѣтъ. Въ какво се заключава общо идеята, отъ която се е ръководилъ законодателятъ, и защо азъ внасямъ тия измѣнения въ закона за митниците? Преди 1926 г. и до скоро време, до преди година и половина, може би две години, отдѣлението за митниците и министърътъ на финанситъ имаха непрекъснато, ежедневно да се занимаватъ съ въпроси за продаване стоки, които не сж изтеглени отъ тѣхнитъ вносители. Защо ставаше туй? Защото въ срѣдата на почтеното търговско съсловие или, по-добре, около него се създадохъ особена категория лица — бихъ казалъ гѣби — каквито никнатъ въ всѣко ненормално време. А ние презъ миналитъ години, па и досега още, по отношение вноса и износа не преживяваме нормални времена. Тая именно особена категория лица търсѣха да използватъ всички пѣтеки, всички възможности за заобикаляне на закона за митниците, за злоупотрѣбяване съ неговитъ постановления и за извършване контрабанда. Това бѣше контрабанда, макаръ формално да не може да бжде наречена така. Какъ се вършеше тя въ сжщностъ? Внася се една стока редовно; нѣкой пѣтъ се подава вносна декларация, другъ пѣтъ не се подава. Обаче, когато тя се внесе, митницата трѣбва да търси, кой я е внесълъ. Стоката пристигнала, но не се намира, кой я е внесълъ. Очевидно, че стоката не е трѣгнала сама, за да пристигне тукъ. Какво става по-нататкъ? Не можемъ да намѣримъ вносителя на стоката, не можемъ да намѣримъ комисионера; може да знаемъ само транспортната къща, която е посрѣдничала при внасянето на стоката, или можемъ по известни декларации или манифести, които сж били депозирани, заложили въ една или друга банкова къща, да узнаемъ тая стока по какъвъ начинъ, отъ къде, какъ и посрѣдствомъ кого е пристигнала. Нѣма кого да диримъ — стоката остава, и ние трѣбва да я продадемъ на публиченъ търгъ. Митницата дава обявление за търга — никой не се явява; дава второ обявление — пакъ никой не се явява; дава трето обявление — явява се единъ; дава четвърто, пето, десето, двадесето обявление — имало е случаи 50 пѣти да се обяви търгъ за една стока. Въ края на краищата, когато се види следъ това протакане, че тая стока не интересува почти никого, явява се на търга действителниятъ вносител — лично или чрезъ посрѣдникъ — стоката се продава нему на безценкъ, и тогава той не плаща нито магазинажъ, нито мито и си я получава току-речи безъ пари.

По отношение тия именно продажби азъ внесохъ едно измѣнение: стоката се продава, обаче недобитото до размѣра на митото и магазинажа азъ го търся отъ собственицитъ — следователно, отъ вносителитъ на стоката. Ако тѣхъ не мога да намѣря, ще търся посрѣдника, който се е явилъ на търга. И по тоя начинъ азъ добихъ единъ голѣмъ резултатъ: въ едно голѣмо количество случаи — може би 90% — ние нѣмаме вече подобни безтопанствени стоки. Тѣзи, както ви казахъ, подравни елементи около почтеното търговско съсловие отпаднаха; тѣ се убедиха, че по тоя начинъ не могатъ да внесатъ стоки, които влизатъ въ сжщностъ контрабанда, почти безъ мито.

Заедно съ това, обаче, се яви едно друго положение. Има и пратки на частни лица — колетни марки, малки колетчета. Внасятъ се нѣкакви употребени дрехи — трѣбваше мотивитъ на този законопроектъ да се прочетатъ до край. Това сж дребни пратки. Азъ вече имахъ такива случаи. Нѣкаква пратка съ свършено малко предметче пристига въ митницата. Понеже е колетна марка, лицето трѣбва да получи пощенско известие. Пощенското известие отишло на друго име. Азъ лично, напр., имамъ нѣколко еднофамилци въ София и съмъ получавалъ чужди известия. Даже единъ пѣтъ изтеглихъ единъ предметъ, видѣхъ, че не е за менъ и го върнахъ на лицето. И това, което трѣбваше да платя като малко мито, не ми се върна. Но има и други случаи, когато пощенското известие не се получава. Такъвъ случай имаше напоследъкъ съ медицинския факултетъ. Нѣкакви инструменти пристигатъ съ колетна марка. Пощенското известие не било получено, или нѣкаво лице се раписало. Колетътъ стоялъ една година въ митницата. За този колетъ, който не струвалъ почти нищо, трѣбвало да се плати само магазинажъ около 2 хиляди лева, защото отъ петия день, мисля, насетне трѣбва да се плаща магазинажъ. Това известие е било получено следъ една година и тѣзи предмети сж били изтеглени отъ митницата. Факултетътъ не билъ ошетенъ, за-

щото самата фирма е платила този магазинаж — тя не е писала повторно да ѝ се изплати цената. Но, питамъ се азъ: въ такива случаи, защо ще търся „вносителитъ на нѣкои дребни пратки и на употребявани вещи“? Това сж, повтарямъ, малки, дребни пратки — съ тѣхъ не може да стане никакво злоупотребуване. Защо ще правя тая сложна процедура, да ги обявявамъ на продажъ, да търся вносителъ, да търся експедитора или транспортната къща и пр., да ги облагамъ съ разликата отъ добитото до недобитото, т. е. разликата отъ добитото плюсъ магазинажъ? Обаче имамъ ли основание да освободя търговцитъ отъ това? По никой начинъ. Защото ще се намѣря въ сжщото положение, въ което се намирахъ за голѣмитъ пратки и за колетнитъ пратки. И трѣбва да кажа, че сега колетнитъ пратки сж увеличени за стоки съ голѣма ценностъ, но съ малкъ обемъ. Напр., дамски чорапи, шапонъ, копирени платове, разни филмове и др. работи — тѣ идватъ въ колетни. Всемирната пощенска конвенция увеличи размѣра на колетнитъ и сега митнишката пощенска служба е извънредно много развита. Но имамъ ли основание да освободя лицата, които много добре знаятъ, за какво се внася тая стока, знаятъ, че тя ще се продава на публиченъ търгъ, знаятъ, че нѣма да се явятъ на първитъ търгове конкуренти, ще пратятъ подставено лице, за да се освободятъ отъ мито луксозни стоки? На какво основание? Каква съсловностъ има при тази работа? Има само едно строго запазване държавния интересъ — нищо повече. И заради това цѣлата тази филипика на г. Поповъ противъ митницитъ, противъ Финансовото министерство и противъ менъ е абсолютно неоснователна. Азъ действамъ за запазването интереситъ на държавата, . . .

Г. Т. Поповъ (нез): И ние сме за защита интереситъ на държавата.

Министъръ В. Молловъ: . . . за установяване на една почтеностъ. И единъ почтенъ търговецъ, който внася една стока, той ще си я изтегли, а нѣма да чака да се продава и да плаща магазинажъ.

Г. Т. Поповъ (нез): Тия работи въ търговията не ставатъ.

Министъръ В. Молловъ: Да, въ търговията тѣзи работи не ставатъ, но колчемъ единъ търговецъ прибѣгне до тѣзи прийоми, ще позволите тогава да се взематъ мѣрки. Не мога азъ да пълня складоветъ на митницата съ стоки, които ще стоятъ по една година и тогава да ги продаваме на публиченъ търгъ и да не добиемъ нищо и пр.

За останалитъ бележки, които се направиха отъ г. Поповъ, азъ пакъ по никой начинъ не мога да бѣда съгласенъ съ него. Защо го смущава толкова чл. 5? Чл. 5 е създаденъ затуй, защото се правятъ едни малки поправки въ различни членове; тѣ нѣма да се направятъ въ единъ членъ въ новия законъ, а ще се поправятъ съответнитъ членове. Да ги разгледаме единъ по единъ. Ако е въпросъ, защо се измѣни чл. 122, то трѣбва да кажа, че въ това отношение митницитъ следватъ резултатитъ на добитата практика. Искамъ да внеса по-голѣма ясностъ. Може би тая ясностъ да води къмъ по-голѣма строгостъ, но защо ще се оплакватъ отъ това търговцитъ? Ако текстътъ е по-ясенъ, нека тогава санкциитъ бѣдатъ по-строги — отъ това нѣма опасностъ. Но, естествено е, че не мога да бѣда съгласенъ, щото законътъ за митницитъ да стане, въ името на нѣкакво си улеснение, толкова рѣдкъ, щото всѣки да може да преминава презъ него, безъ да плаща съответното мито. Това е невъзможно. И законътъ за митницитъ нѣма такава цель.

Г. Т. Поповъ (нез): Никой не казва, че не трѣбва да се плаща мито.

Министъръ В. Молловъ: Затова, г-да, да не навлизаме въ тия подробни обяснения. Сжщото е и съ чл. 355, който съ предлаганитъ измѣнения става много ясенъ. И сега ставатъ голѣми злоупотребувания, за ксито можехте да се досетите отъ това, което се говори отъ г. Поповъ отъ тая трибуна. Единъ търговецъ внася стока. Въ сжщностъ, обаче, има поржчка да внесе стоката безъ мито, защото се освобождава отъ мито по закона за насърчение на мѣстната индустрия, а покрай нея внася и друга стока, която иска тоже да се освободи отъ мито.

Г. Т. Поповъ (нез): Той декларира всичката стока.

Министъръ В. Молловъ: Азъ знамъ, какво декларира и какво излиза отъ тѣзи декларации. Всѣки день минаватъ

разни декларации презъ рѣцетъ ми, и азъ съмъ готовъ и въ финансовата комисиия, и въ пленума на Народното събрание да донеса една колекция отъ такива декларации, за да се убедите, г. Поповъ, какво значатъ тѣ.

Г. Т. Поповъ (нез): (Възразява нѣщо)

Министъръ В. Молловъ: Има декларация и декларация: има декларация, която се прави за редовно обезмитване, а има и декларация, която се прави за заблуждаване.

Г. Т. Поповъ (нез): Но за туй има санкции.

Министъръ В. Молловъ: Има санкции, но когато текстътъ е по-ясенъ, санкцията ще бѣде по-строга. А че текстътъ става несъмнено по-ясенъ, достатъчно е да ви го прочета, за да се убеди г. Поповъ въ това.

В. Кознички (нац. л): Така е.

Министъръ В. Молловъ: Ежедневна борба има, г. Кознички, и тя не се предизвиква отъ почтеното съсловие на търговцитъ, а отъ онѣзи случайни елементи, които се прилепватъ къмъ търговцитъ и които въ жѣтна вода искатъ да уловятъ голѣмъ шаранъ за смѣтка на държавата.

Г. Т. Поповъ (нез): Вие искате честнитъ търговци да бѣдатъ опрапастени.

Министъръ В. Молловъ: Азъ досега не съмъ видѣлъ честенъ търговецъ опрапастенъ. Азъ познавамъ всички почтени фирми. Кажете ми, кога тѣ сж попаднали подъ такава отговорностъ, вследствие на това, че сж действували недобросъвѣстно. При добросъвѣстно действие и митнишкитъ власти знаятъ съ кого иматъ работа, както знаятъ, когато единъ пътникъ минава границата и влиза у насъ, съ какъвъ пътникъ иматъ работа. И тѣ нѣма да дирятъ въ г. Попова или въ другъ нѣкой, че е внесълъ захаринъ или друга есенция въ куфаръ съ двойно дѣно, а ще дирятъ въ други, които сж подозрителни. Но азъ имамъ ежедневно оплаквания, които се явяватъ въ най-невинна форма. Единъ пътникъ ми казва: „Купихъ единъ куфаръ, но отде да зная, че е съ двойно дѣно?“ Но нещастieto бѣше тамъ, че между двойното дѣно бѣха сложени копирени платове, които сигурно не сж били продадени въ магазина за куфари. Вие знаете, че по всѣкакъвъ начинъ, съ всѣкакви срѣдства ние трѣбва да контролираме даже желѣзнопѣтнитъ вагони. Преди една година открихме една контрабанда на захаринъ и анетолъ — тѣ се търсятъ сега за разни ликьори и пр. — заковани въ единъ спаленъ вагонъ. Митото е 1.000 л. на литъръ, и, следователно, смѣтката е много ачикъ.

Азъ мога да ви дамъ списъкъ на хора, които сж известни по своята почтеностъ или съмнителностъ. Така че, бѣдете увѣрени, че туй, което говорите, че Министерството на финанситъ е искало да създаде единъ законъ, за да подбива почтената търговия, да прави капанъ за честнитъ търговци, че това сж промѣни непроучени, че чиновницитъ, особено тия по митницитъ, сж искали да заблуждаватъ министра и чрезъ него и Народното събрание и че сж искали да внасятъ едни съвършено неразумни измѣнения — всичко това сж не обвинения, а подмѣтания, недостойни за Народното събрание.

Както казахъ отъ самото начало, законопроектътъ ще отиде въ комисията, и всички тия въпроси тамъ ще бѣдатъ напълно обяснени. Азъ съмъ готовъ по всѣки въпросъ да ви дамъ пълни обяснения, за да се убедите, че законопроектътъ е напълно целесъобразенъ и разуменъ.

Моля, да го гласувате на първо четене и после въ комисията ще разгледаме отдѣлнитъ постановления въ него. (Ржкоплѣскания отъ сговориститъ)

Председателствуващъ А. Христовъ: Които приематъ на първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за митницитъ, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристапваме къмъ точка 7 отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за измѣнение закона за акцизитъ и патентовия сборъ.

Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретаръ Н. Търкалановъ (д. ср): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ мотивитъ къмъ него — вж. прил. Т. I, № 72)

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Пждаревъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Зная всичките неудобства отъ това, да се внася едно такова частично измѣнение, каквото е измѣнението, което се прави съ настоящето законодателно предложение, въ единъ законъ, какъвто е законътъ за акцизитъ и патентовия сборъ. Обществото, гражданството, и специално лозаритъ и овощаритъ, а така сѣщо и питейнопродавцитъ и търговцитъ, отдавна чакатъ коренното измѣнение на закона за акцизитъ и патентовия сборъ. Народното представителство тоже отдавна го чака. Моитъ сведения сѣ, че Министерството на финанситъ е готово вече съ коренното измѣнение на този законъ. Обаче, г. г. народни представители, това Народно събрание е вече въ края на последната си сесия, нѣма изгледи законопроектът на министерството да може да мине сега, което ще рече, че въ сега действащия законъ ще останатъ въ сила и следъ тази сесия на Камарата постановления, които много отдавна би трѣбвало да бѣдатъ премахнати.

Г. г. народни представители! Въ съзнанието на всички, не само на насъ тукъ, въ Народното събрание, но и вънъ отъ негова ограда, е, че лозарството и овощарството ще трѣбва да получатъ пълната подкрепа на държавата, на законодателството, за да могатъ да се развиватъ и бързо, и успѣшно. Съ подкрепата и съ насърдението на лозарството и овощарството е свързана индустрията и търговията съ спиртнитъ питеи. Ще трѣбва да се разбере, г. г. народни представители, че голѣма частъ отъ нашия народъ ще трѣбва да търси поминѣка си въ произведения, въ продукти, съ които други държави, други страни не биха могли да излѣзатъ на свѣтовния пазаръ или, ако биха могли, не биха могли да излѣзатъ съ такова качество, каквото дава нашата хубава земя. Онова, което спѣва производителъ лозаръ и овощаръ, трѣбва да се премахне. Въмѣсто спѣнкитъ, които ърѣщатъ нашитъ лозари и овощари, трѣбва да има постановления въ закона, които да ги насърчаватъ и ободряватъ. Вамъ е известно, г. г. народни представители, колко овощари, колко лозари, поради особенитъ формалности, които се предвиждатъ за пренасянето и продаването на ракия, на спирта, произведенъ отъ овощия, сѣж пропадали. Чл. 108-б отъ закона за акцизитъ и патентовия сборъ предвижда санкции, които днесъ сѣ невъзможни, не могатъ да ги понасятъ нито производителитъ, нито търговцитъ. Може би да е било оправдателно прокарането на тѣзи наказателни постановления въ закона презъ 1912 г., когато тѣ сѣ създадени. Отъ мотивитъ къмъ настоящето законодателно предложение вамъ е известно, какво е постановлението на чл. 108-б отъ закона за акцизитъ и патентовия сборъ. Споредъ този членъ, когато се залови въ страната да се пренася ракия или спиртъ въ количество по-големо отъ 10 литри, ако не е придружено съ преносително свидетелство, или ако е придружено съ нередовно такова, счита се, че това количество е пренесено презъ границата, отъ странство, че е контрабанда на външна стока и се третира като такава, за да се поставятъ наказанията на закона. Отъ всичко друго може да бѣде много ясно, че това е ракия, произведена отъ Иванъ или Стоянъ въ едикоеи село, че тя е натоварена при съдействието и знанието на кмета, на секретаръ-бирника, на всички органи въ селото, обаче презумцията на закона не търпи опровержение — счита се, че тя е донесена отъ странство, че е контрабандирана, и преносителтъ ще трѣбва да понесе всичката строгостъ на закона за прекарването презъ граница стока, която не е платила мито, която не е платила акцизъ, която не е платила общински налогъ. А тѣзи наказания, г. г. народни представители, сѣж чудовищни. Акцизътъ е единъ данѣкъ, нуженъ на държавата, за да покрѣща тя своитъ разходи. И дотогава, до когато тя не би намѣрила съ какво да го замѣсти, мѣчнѣе се реши да го унищожи. Но ако събирането на акциза е една нужда на държавата, всичко онова, което прекрѣчва, което превѣшава границата на необходимото, за да се осигури събирането на акциза, е вече неоправдано наказание и, ако бѣше само наказание, пакъ може би търпеливиятъ български народъ щѣше да го понесе, но е едно разрозение на стопанина, който е попадналъ подъ санкциитъ на този законъ. За нѣкакви 150—200 литри ракия, вие щѣ намѣрите постановления по за 80—100 хиляди лева.

Н. Топаловъ (д. сг): И за много повече.

Н. Пждаревъ (д. сг): Вижда Ви се това чудно, г. Топаловъ?

Н. Топаловъ (д. сг): Не, не. Азъ казвамъ, че има постановления за много по-големи суми отъ тия, които Вие казахте.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. г. народни представители! Защо това е така? Защото пострадалитъ ще плати двойно ми-

ното, което се събира въ злато, което ще рече днесъ 27 пѣти увеличено.

Г. г. народни представители! Не знамъ какъ, защо и по какъвъ начинъ въ Финансовото министерство сѣж възприели разбиранята, че онова постановление на закона за бюджета отъ 1921/1922 финансово година, съ което се увеличиха 5 пѣти предвиденитъ до 1918 г. наказания въ глоби, за да може да бѣдатъ поставени въ съотношение съ новата цена на лева, съ новата валута, се прилага и за акциза, и за митото, които се събиратъ отъ тия хора. Следователно, предвиденитъ 5 л. за единъ литъръ 100% спиртъ или 8 л. за внесения отъвънъ се увеличаватъ веднѣжъ 27 пѣти, а получената така цифра — още 5 пѣти. Вие виждате до какво хиперболично увеличение на глобитъ се достига, които глоби трѣбва да плати производителтъ, когато пренася ракията съ нередовно позволително или когато се е решилъ да я укрие отъ акцизъ и да я пренася безъ позволително.

Г. г. народни представители! Държавата има право да следи, щото данѣцитъ, които предвижда, да поставятъ и да не се укриватъ. Но защо ще си правимъ илюзии: това е въ разбиранята на данѣкоплатеца — той все гледа нѣщо да може да поукрие отъ доходъ или продуктъ. И когато се провѣрѣватъ материалитъ, които сѣж добити отъ грозде или отъ овощия, много пѣти, било съ знанието на самитъ акцизни власти, било само по инициатива на този, който е производителъ, става укриване на материалитъ, а, следователно, и на ракията, която ще се извари отъ тѣхъ. Добре, но както оня, който не декларира своето занятие, плаща троенъ данѣкъ, че упражнява недеklarирано занятие, така и този, който е укрѣилъ своята ракия, когато се установи, че той наистина я е укрѣилъ отъ плащане на акцизъ, ще трѣбва да плати акциза и въ троенъ размѣръ. Това постановление, което се прилага спрямо недеklarиралитъ своето занятие, ако се приложи и спрямо ония, които сѣж укрѣили отъ плащане на акцизъ материалитъ и ракията, която се вари отъ тѣхъ, всѣки ще го разбере, всѣки данѣкоплатецъ ще го възприеме, защото въ него ще има съзнанието, проблѣсъка, че е справедливо да плати акциза въ троенъ размѣръ, заедто е укрѣилъ — така, както е постановено това и за виното, което се укрива отъ акцизъ.

Когато днесъ е вече невъзможно отъ странство да се внася каквато и да било ракия, ще трѣбва това постановление на чл. 108-б да се премахне и да остане: всѣки, който се улови да пренася ракия безъ позволително, счита се, че е желалъ да я укрие, и затова плаща акцизъ въ троенъ размѣръ. Така, г. г. народни представители, снѣ, който се опита да укрие ракията или спирта, ще получи наказание и ще се издѣлжи къмъ държавата, безъ, обаче, да бѣде разоренъ, защото най-сетне нито е въ интересъ на фиска да разорява данѣкоплатцитъ, нито пъкъ е въ интересъ на държавата да има разорени граждани.

Това е, г. г. народни представители, законодателното предложение, което правя и което имате въ ръцетъ си — чл. 108, буква б, отъ закона за акцизитъ и патентовия сборъ върху питеята да бѣде измѣненъ така, щото всѣко количество спиртъ и ракия отъ 10 литри нагоре, което се залови, че се разнася изъ царството непридружено съ преносително, се счита, че е укрѣито отъ акцизъ, и притежателитъ и преносачитъ ще плащатъ солидарно троенъ размѣръ на следуемия се акцизъ.

При това, г. г. народни представители, много пѣти малки нередовности въ преносителнитъ даватъ основание на фискалитъ власти да считатъ, че ракията се пренася безъ позволително, когато, ако се направи единъ малѣкъ трудъ, па даже и повече трудъ, ако се прояви малко повече старание, биха се убедили, че тая грѣшка, макаръ и допустимата, не обезсилва преносителното и че то действително се отнася за ракията, която лицето носи съ себе си. Затова азъ предлагамъ съ законопроекта при нередовно позволително да се допуска провѣрка, че се отнася за пренасяното количество. Това е постановлението на законопроекта.

Г. г. народни представители! Азъ смѣтамъ, че то би трѣбвало да се съедини и съ постановлението на чл. 105, алинея четвърта, отъ закона за акцизитъ и патентовия сборъ, която предвижда, че, когато ракията или спиртътъ се намѣрятъ въ заведенieto на производителя или търговеца, се прилага чл. 118, при презумпцията, че сѣж внесени ракията или спиртътъ отъ странство като контрабанда. Азъ смѣтамъ, че и въ този случай постановлението на новия чл. 108, буква б, ще трѣбва да бѣде приложено, а не чл. 118. Търговията съ спиртнитъ питеята, г. г. народни представители, е тѣсно свързана съ производството на спиртнитъ питеята. Ако ние трѣбва да пазимъ производителитъ, ще трѣбва да бдимъ и за търговцитъ, защото, спѣната ли е търговията, спѣва се и животътъ на производителитъ.

Г. г. народни представители! Азъ смѣтамъ, че, вѣнъ отъ това, въ закона ще трѣбва да бѣде изрично казано, какво постановлението на § 26 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за бюджета отъ 1921/1922 финансова година не се прилагатъ по отношение на акциза — тукъ нѣма да се взема мито — за виното и за ракията, тогава когато ще трѣбва да се събира този акцизъ въ формата на глоба. Азъ ще си позволя да ви прочета постановлението на § 26, за да видите въ какво се състои то. (Чете) „Законъ за измѣнение и допълнение на закона за бюджета на държавата за 1921/1922 финансова година. § 26: Глобитѣ, предвидени въ разнитѣ закони, издадени до края на 1918 г., размѣрѣтъ на които не е измѣняванъ досега и не поставенъ въ зависимостъ нито отъ курсовата разлика, нито отъ стойността на предмета, за който се налагатъ, а е определенъ въ левове, се увеличаватъ въ петоренъ размѣръ, съ изключение на глобитѣ по законитѣ: за поземелния налогъ, за данѣнитѣ върху занятията, върху сградитѣ, върху имотитѣ, придобити по безвъзмезденъ начинъ, и за гербовия налогъ и закона за беглика“. Законътъ за акциза и патентовия сборъ върху питиетата не е предвиденъ, и финансовитѣ власти и сѣдилищата прилагатъ постановлението на закона за бюджета отъ 1921/1922 финансова година не само за глобитѣ, които се предвиждатъ въ този законъ, но и за митата и за акцизитѣ. Но азъ ви казахъ, следъ като се увеличи акцизътъ съ коефициента за валутата, съ 15—25—27, ще трѣбва да се помножава и на 5, за да се приложи това постановление на § 26 отъ закона за бюджета за 1921/1922 финансова година. Смѣтамъ, че въ случая трѣбва да се даде едно ясно тълкувание на този законъ, да се разбере, че той не засѣга митата и акциза, защото тѣ се събиратъ въ умноженъ коефициентъ и нѣма защо да се прави ново умножение. § 26 имаше за задача, низкитѣ глоби, поради низката стойностъ на лева, да се увеличатъ, но не и когато сѣ умножени съ новата стойностъ на лева, да ги умножаваме още на 5. Това тълкувание смѣтамъ, че е необходимо да се направи, за да може да имаме яснотъ въ прилагането на закона и да може да се тури край на всички ония постановления, които, да ви кажа право, не могатъ да намѣрятъ оправдание въ нищо, но правятъ разорения, които сѣ много голѣми.

Г. г. народни представители! Смѣтамъ, че изпълнявамъ единъ свой дългъ, като ви моля да приемете този законопроектъ преди свършването работата на тая сесия, като не се свързва разрешението на този въпросъ съ разрешението на всички ония въпроси, които ще трѣбва да бѣдатъ разрешени при коренното преглеждане на закона за акцизитѣ и патентовия сборъ върху питиетата. И азъ поддържамъ, че едно реформиране основно на закона за акцизитѣ и патентовия сборъ върху питиетата е необходимо и бързо трѣбва да се направи; но, най-сетне, работата на управлението е да внесе съответния законопроектъ, когато намѣри това за възможно, а нашъ дългъ е поне това, което може, и това, което е ясно и лесно да се поправи, да го поправимъ.

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Величко Кознички.

В. Кознички (нац. л): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Азъ съмъ длъженъ отгукъ да изкажа моята голѣма благодарностъ на г. Пѣдаревъ, защото е внесълъ предложения законопроектъ. Той много добре е изучилъ болкитѣ и страданията на известна частъ отъ нашитѣ производители и е решилъ да отстрани единъ чудовищенъ законъ, който съ своя чл. 108 унищожава производителитѣ: вмѣсто да носи поощрение въ производството на вина и на ракии, въобще на спиртниѣ питиета, той унищожава производителитѣ, които по една или друга причина сѣ волни или неволни нарушители на закона.

Какво казва чл. 108-б отъ закона за акцизитѣ и патентовия сборъ (Чете) „Всѣко количество спиртъ и ракия отъ 10 литри нагоре, което се залови, че се разнася изъ царството непридружено съ документи — за каквито се говори въ предшествувания членъ — отъ които да се вижда, че спиртътъ или ракията сѣ внесени отъ странство, изнесени отъ нѣкоя мѣстна фабрика или отъ избитъ на нѣкой производител, се счита контрабанда и се конфискува заедно съ всички превозни сръдства. Освенъ това, лицата, въ чиито рѣще се залови, се наказватъ по чл. 118 отъ закона“. Разбрано. Всѣки единъ производител, който ще занесе нѣкъде свое собствено производство, макаръ, или купено отъ нѣкъде, 10—15 литри или повече, вино или ракия, безъ това производство да е придружено съ законенъ документъ, какъвто се следва — преносително свидетелство — счита се, че върши контрабанда, превознитѣ му сръдства ще се конфискуватъ и туй лице ще се

накаже. И какъ, мислите, ще се накаже? Ще се накаже, че е внесло по контрабанденъ начинъ стока отъ странство, безъ стоката да е отъ странство, а е вътрешно, мѣстно производство. Тази вътрешна мѣстна стока законътъ я признава като външна стока, дошла отъ чужбина! Нѣщо комично! Мене ми е чудно, какъ е билъ приетъ този законъ. Азъ мисля, че е станала една съвсемъ неразбрана работа, когато законодателътъ обявява една вътрешна стока, произведена въ България, за външна стока и производителътъ се наказва за такава една стока, като внесена по контрабанденъ начинъ. А какво казва чл. 118? (Чете) „Стокитѣ, подлежащи на акцизъ, внесени по какъвто и да било начинъ отъ странство, безъ да е билъ платенъ отъ тѣхъ следуемиятъ се акцизъ, се считатъ контрабанда и се конфискуватъ заедно съ превознитѣ сръдства“ — ако такава има — „а притежателитѣ и преносвачитѣ плащатъ солидарно следуемото се двойно мито, двоенъ акцизъ и обикновенъ общински налогъ и се наказватъ солидарно съ глоба отъ 525 до 5.000 л. глоба“. Това значи, за едно нищо и никакво количество, за 10—15 литри вино или ракия, която единъ нещастенъ производител, който по незнание, по неразбиране, а честно пѣти и умишлено, да кажемъ, отъ негова страна, ги пренесе безъ документъ, безъ да има преносително свидетелство, че стоката е вътрешно производство, и ги даде на свои хора или пъкъ ги продаде, да му се турятъ за наказание баснословни глоби и той да се унищожи. Никой не е въ положение да му помогне. Сѣди, съзнавайки всичко, е безсиленъ да му помогне, защото е длъженъ да приложи закона, а законътъ казва: тая стока, макаръ да е вътрешна, да се счита за внесена отъ странство, въпреки че е доказано противното на това!

Г. г. народни представители! Охканията и страданията на населението отъ този законъ сѣ страшни, разрушенията грамадни. Трѣбва часъ по-скоро да туримъ край на това лошо и тягостно положение и на този, ще кажа азъ, законодателенъ скандалъ. Предложението на г. Пѣдаревъ иде да поправи стареното нѣкога адо. За въ бѣдеще, г. г. народни представители, нарушителитѣ на закона съ стока, произведена вътре въ страната, ще бѣдатъ наказани да плащатъ следуемия се акцизъ въ троенъ размѣръ. Ако производителътъ или преносвачътъ нѣма съ себе си нужния документъ — преносително — ще бѣде наказанъ съ заплащане на акциза въ троенъ размѣръ. Това е достатъчно и предостатъчно наказание. Нѣма защо да му туряме и това задължение, което предвижда чл. 118: стоката му да се признава като стока, дошла отвънъ, и да му се налагатъ голѣми, баснасловни глоби.

Г. г. народни представители! На апела, който направи г. Пѣдаревъ, доущамъ, че и уважаемиятъ г. министъръ на финанситѣ, който слуша съ внимание речта на г. Пѣдаревъ, ще даде съгласието си. Азъ вѣрвамъ, че, докато изтече мандатътъ на тая Камера, този законопроектъ ще стане законъ, и за вѣбѣдеще нѣма да ставатъ тия опропастявания.

Но какво ще стане съ ония нещастници, които сѣ опропастени; какво ще стане съ онѣзи, отъ които има да се искатъ стотици и стотици хиляди и милиони лева, наложени имъ глоби поради този законъ-чудовище, по който тѣхната българска стока се признава за чуждестранна? Тукъ е голѣмиятъ въпросъ, по който ние трѣбва нѣщо да помогнемъ. Разбира се, на сѣспанитѣ на унищоженитѣ ние не можемъ да помогнемъ: взети имъ сѣ паритѣ, и тѣ излежава въ наказанието си. Но ние можемъ да помогнемъ на ония, отъ които има да се събиратъ суми. А такива има много. И затова трѣбва да се прибави въ законопроекта на г. Пѣдаревъ, че отъ ония, отъ които не сѣ събрани досега глобитѣ, които имъ сѣ наложени по този законъ-чудовище, тия глоби — мито, акцизъ и общински налогъ — не се събиратъ.

И затова азъ ще искамъ на второ четене да се постави горе-долу следващата бележка: наложениѣ глоби — акцизъ, мито и общински налогъ — по стария чл. 108-б, щомъ контрабандата не е доказана, щомъ не е доказано че стоката е внесена отъ странство, не се събиратъ. По тая начинъ, г. г. народни представители, ще освободимъ поне една частъ нещастници, които сѣ били наказани по една голѣма грѣшка на законодателя.

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Стефанъ Пѣйчевъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Ползувамъ се отъ случая да взема думата по внесеното законодателно предложение отъ г. Пѣдаревъ. Азъ нѣма да си послужа съ думитѣ, съ които г. Кознички си послужи, а ще кажа, че не само това предложение на

г. Пждаревъ, но и по-раншното му предложение, което беше внесълъ, за уреждане въпроса за лихвата . . .

Н. Пждаревъ (д. сг): За голъмо съжаление, то още не е минало презъ комисията.

С. Пйичевъ (з. в): . . . правятъ честъ на г. Пждаревъ. Азъ имамъ редица писма отъ провинцията. Когато отидемъ тамъ, долу, въ провинцията, всички питатъ: „Какво стана съ законодателното предложение на г. Пждаревъ?“ И г. Бъровъ беше внесълъ едно законодателно предложение, съ което искаше да се опрости лоземелниятъ данъкъ. Тия две законопроектчета станаха популярни между масата; имената на тѣхнитѣ вносители станаха също популярни. Защо? Защото въ сегашнитѣ тежки времена долу изнемогватъ и дириятъ единъ спасителенъ пътъ, единъ отдушникъ, за да имъ олекне отъ тягостното положение, създадено особено съ такива фискални закони, какъвто е законътъ за акцизитѣ.

Но друго нѣщо ми прави странно впечатление. Тукъ присъствува само г. министърътъ на финанситѣ, а другитѣ господа министри не присъствуватъ. Изглежда, че това законодателно предложение, макаръ да е поставено на дневенъ редъ, макаръ да се разисква и да се изказватъ мисли по него, или не ще достигне до комисията на финанситѣ, или, ако отиде тамъ, нѣма да се върне обратно тукъ и не ще се получи никакъвъ резултатъ. Изглежда, че правителството поставя на дневенъ редъ за разискване такива закончета, съ единствената целъ да се занимава Парламентътъ, а правителството да урежда други работи, партийни, а не държавни. (Смѣхъ между сговориститѣ)

Министъръ В. Молловъ: Бюджетитѣ сѣ партийна работа, разбира се!

С. Пйичевъ (з. в): Не зная, дали фактитѣ и даннитѣ, които сѣ легнали въ мотивитѣ на настоящия законопроектъ, сѣ известни на почитаемия министъръ на финанситѣ. Нима той не знае, колко частни заявления има отъ хора, засегнати отъ закона за акцизитѣ, и то не само по чл. 108 или по чл. 118? Азъ съмъ ималъ случай да проучвамъ този законъ. Кажете: има ли въ него нѣкой членъ, който да не носи тежести на българския данъкоплатецъ, производителъ или търговецъ на спиртни питиета? Азъ влизамъ въ прошетарната комисия заедно съ много отъ нашитѣ другари тукъ, и всички знаемъ, какви ужасни нѣща има въ тази комисия. Има заявления за опрощаване на глоби по 80, по 100, 200, 500 хиляди лева, наложени за неспазване чл. 108 отъ закона за акцизитѣ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. Пйичевъ! Позволете. Вие искате да мине законопроектътъ или да го провалите?

С. Пйичевъ (з. в): Да мине.

Н. Пждаревъ (д. сг): Ако засегнете всички въпроси по закона за акцизитѣ, ще провалите законопроекта.

С. Пйичевъ (з. в): Значи, трѣбва да кажа, че сегашниятъ законъ за акцизитѣ е добъръ и въ нищо не е опасенъ, че нито единъ неговъ членъ не е лошъ, а сѣ лоши данъкоплатцитѣ, тѣзи, които притежаватъ материали за вино или ракия, или онѣзи, които търгуватъ съ такива материали! Убедени ли сте, че, ако говоря въ такъвъ смисълъ, г. министърътъ ще се съгласи да мине законопроектътъ? Смѣтамъ, че, като повдигамъ тѣзи въпроси, не оскърбявамъ никого.

Н. Пждаревъ (д. сг): Не е дума за оскърбление.

С. Пйичевъ (з. в): Не мога да кажа, че сегашниятъ министъръ на финанситѣ е виновенъ, а искамъ да кажа, че самиятъ законъ е лошъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Не виждате ли, че треперя да не провалите законопроекта?

С. Пйичевъ (з. в): Голѣма частъ отъ органитѣ, които сѣ поставени да прилагатъ закона, не сѣ достатъчно издигнати въ обществено отношение. Назначаватъ се за акцизни стражари хора, които не познаватъ закона. Такива хора съставятъ актове, и данъкоплатцитѣ, производители на вино или ракия, не могатъ да се оправдаятъ. Онзи денъ прочетохъ въ прошетарната комисия едно заявление. Единъ човѣкъ отъ дрѣновскитѣ колиби изнесълъ около 100 литри ракия съ едно буре за Дрѣново. Като измѣрили спирта на ракията, за да го снабдятъ съ пѣтентъ листъ,

писали въ преносителното, че ракията е 36 градуса: въ Дрѣново акцизнитѣ власти я измѣрили отново и я изкарали 38 градуса, и за това глобяватъ човѣка съ 88.000 л. Обжалвалъ това постановление предъ сѣдилищата, но жалбата му пропаднала, и сега иска отъ Народното събрание да му опрости глобата. Законътъ предвижда толерансъ единъ градусъ, обаче тукъ се явява разлика два градуса. Значи, законътъ ще трѣбва да претърпи известна корекция, известно поправяне, защото неговитѣ лоши резултати сѣ налице. Има ли село или градъ, дето отъ него да не сѣ били засегнати данъкоплатци производители, или кръчмари, или търговци, добри български граждани, които предварително плащатъ данъка си, било за занятие, патентъ или другъ? По сегашния законъ, тѣзи хора изнемогватъ и се наговарватъ съ всевъзможни глоби, които ги докарватъ до положението да напускатъ занятието си и имотитѣ имъ да се продаватъ на публиченъ търгъ. По много съображения, този законъ изисква корегирание или, ако щете, тѣй да се изразя, налага се премахването на закона за акцизитѣ.

Председателствуващъ А. Христовъ: Г. Пйичевъ! Говорете по законодателното предложение. Така само ще го провалите.

Министъръ В. Молловъ: Сега вече иде държавната политика — предъ изборитѣ.

С. Пйичевъ (з. в): Напр., да погледнемъ на облагането въ миналото и сега, при сегашното тягостно положение. Никой не може да отрече, че въ страната съществува финансова криза. Предметитѣ, добити било отъ овошнитѣ дървета, било отъ лозята — вино или ракия — не могатъ да получатъ онази стойностъ, която сѣ имали преди 1, 2 или 5 години. Сега тѣ сѣ обезценени, а акцизътъ стои въ същото положение. Върху джибритѣ или върху материалитѣ, отъ които се вари ракия, се събира по 1 л. 25 ст. на литъръ акцизъ, а на виното се събира по 75 ст. за държавата, но на много мѣста и общинитѣ налагатъ по 25 ст. на литъръ, значи, става пакъ 1 л. Въ миналото ракията се продаваше по 1 л.—1 л. 20 ст. на градусъ, значи кръгло смѣтнато, ракия 42 градуса се е продавала 42 л. литърътъ и е могла да понесе по 1 л. 25 ст. акцизъ на джибритѣ или на материалитѣ, отъ които се вари. Същото бѣше и съ виното. Вино 10—12 градуса се е продавало по 10—12 л. литърътъ, по 1 л. на градусъ. Днесъ положението е съвършено друго: вино 10—12 градуса се продава по 4—5 л. литърътъ, и то въ голѣма степенъ се продава съ 2—3 месеца почекъ, защото търговецътъ нѣма нужния капиталъ да плати всичко въ брой.

При такова положение, ако г. Пждаревъ е смѣтналъ, че е необходимо да се измѣни чл. 108 отъ закона за акцизитѣ и да даде тълкувание на § 26 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за бюджета на държавата за 1921/1922 финансова година, азъ мисля, че се налага едно разширение на това предложение и че не ще бѣде зле, когато законопроектътъ отиде въ комисията — нека и г. министърътъ си вземе бележка, та да се яви въ комисията, да не остане този законопроектъ мъртъвъ, както остана законопроектътъ за лихварството — да се приеме по-широко измѣнение, дори, ако щете, нека се премахнатъ акцизитѣ, съ единствената целъ да се насърчатъ производителитѣ лозари и производителитѣ на овошнитѣ дървета. Разкодете се по баканитѣ лѣтно време, когато плодетѣ, било круши или сливи, сѣ узрѣли; ще видите, че хората не ги събиратъ, за да варятъ ракия. За по-доброкачественитѣ плодове това лѣто и миналото явиха се търговци, които ги изнесоха въ странство, и така се продаде една частъ; но другата частъ, по-дребнитѣ плодове, които не могатъ да послужатъ за износъ, оставятъ ги хората да ги ядатъ животнитѣ на полето, защото, ако правятъ ракия, то отъ ракията, която ще добиятъ, не могатъ да платятъ акциза. Защо? Да допуснемъ, че отъ 200 литри сливова каша ще се добиятъ най-много 12 литри ракия 30—32 градуса. Смѣтнато по 40—50 ст., какво може да се вземе? Ако кашата е джиброва, отъ 200 литра каша ще се добиятъ 15 литра ракия съ срѣдна крепостъ 40 градуса; смѣтнато по 50 ст., ще даде приходъ най-много 360 л. Обаче за да получи производителътъ този приходъ отъ 360 л. срещу тази ракия, ще трѣбва да заплати на държавата по 1 л. 25 ст. на литъръ акцизъ, което прави около 290 л. Смѣтнете събирането, смѣтнете горивото и кажете тогава: при такова положение, ако този човѣкъ направи точно смѣтката си, има ли смисълъ да произвежда ракия? А този артикулъ е необходимъ; необходимъ е, за да съществуватъ лозя; необходимъ е, за да съществуватъ

овощни дървета. Не можете да си представите, каква красота представляват баирестит мѣста, залесени съ овощни дървета или съ лозя.

Искамъ да кажа, че при сегашното тежко положение на производителнитъ слоеве долу, налага се измѣнението на закона за акцизитъ, особено въ туй отношение. Ние имаме обещанието на министра на финанситъ г. Молловъ. И миналата година, и по-предната година, при гласуването на бюджетпроектитъ, като повдигаме тѣзи въпроси, той казваше: „Ще ви сезирамъ въ скоро време съ новъ законъ за акцизитъ“. Е добре, досега нѣмаме такъвъ законопроектъ. Днесъ, по инициативата на г. Пѣдарева, внася се туй законодателно предложение. Ако не може законътъ коренно да се измѣни, нека поне този законопроектъ се разшири въ туй отношение. Затова азъ смѣтамъ, че бѣше най-умѣстно, още следъ прочитането на законопроекта, г. министърътъ на финанситъ да излѣзѣше и да каже: „Азъ декларирамъ, че одобрявамъ този законопроектъ; моитъ разбирания сѣ същитъ; азъ схващамъ положението на производителитъ и ще искамъ да се разшири законопроектътъ“.

Азъ ще се осмѣля да повдигна още единъ въпросъ. Наброихъ ви отдѣлни случаи за наложени такива глоби. Азъ смѣтамъ, че законопроекта трѣбва да се разшири и да се каже: всички глоби, наложени отъ акцизнитъ власти по закона за акцизитъ до 1 януарий 1931 г., се премахватъ. (Смѣхъ)

Министъръ В. Молловъ: Членъ единственъ: отмѣняватъ се всички закони преди изборитъ. Това ви е агитацията.

С. Пѣйчевъ (з. в): Г. министре! Недейте смѣта, че идемъ тукъ да правимъ агитация

Министъръ В. Молловъ: Хичъ не я правите. Защо не отмѣните закона за акциза въ 1921 г.?

С. Пѣйчевъ (з. в): Ако искате, да Ви кажа.

Министъръ В. Молловъ: Какво ще ми кажете?

С. Пѣйчевъ (з. в): Ние не отмѣнихме закона, защото тогава всѣки производителъ получаваше по единъ левъ на градусъ вино и по 1.20 л. на градусъ ракия, или по 10—12 л. за литъръ вино и по 50—60 л. за литъръ ракия. Но да допуснемъ, че ние сме сбъркали, дето сме пропуснали да го отмѣнимъ — да се съглася за моментъ съ Васъ. Да кажемъ, че ние не сме се грижили за интереситъ на производителитъ, но вие, които се грижите много за производителитъ, защо не се съгласите въ този моментъ да се отмѣни?

Министъръ В. Молловъ: Азъ никога не съмъ казвалъ, че ще отмѣня закона за акцизитъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Кажете Вие, като министъръ, въ този моментъ съ какъвъ законопроектъ облекчихте положението на производителитъ?

Министъръ В. Молловъ: Много добре знаете съ какъвъ законъ. Премагнахме износни мита върху земеделскитъ произведения за 400 000 000 л.

С. Пѣйчевъ (з. в): А увеличихте коефициента, по който се събиратъ вноснитъ мита.

Министъръ В. Молловъ: Коефициентътъ за продуктитъ, които консумира земеделското население, не е увеличенъ. Увеличенъ е само за дуксознитъ произведения.

С. Пѣйчевъ (з. в): Земеделецътъ продава житото евтино, а купува по 5 л. солта.

Министъръ В. Молловъ: Вие съ коприна ли се обличате? Тогава ще я направимъ по-евтина. Щомъ плачете за коприна и парфюми, то е друга работа.

С. Пѣйчевъ (з. в): Вие искате да се обличаме съ кожуси ли? Ако Вие изхождате отъ туй съображение, че ние носимъ копринени чорапи, Вие сте на погрѣшно становище. Вие докарайте коприната да се продава по 25 л. килограма, а вълната по 50 л. Значи, селянинътъ пакъ знае да прави икономия. (Ржкоплѣскания отъ земеделцитъ). Но не е тамъ въпроса

Министъръ В. Молловъ: Въпросътъ е преди изборитъ да се отмѣни закона.

С. Пѣйчевъ (з. в): Не бива да поставяте селото въ това положение.

Министъръ В. Молловъ: Никои не го поставя. Недейте извършаватъ

С. Пѣйчевъ (з. в): Вие като управници сте длъжни да се грижите, както за града, така и за селото.

Министъръ В. Молловъ: Ние сме се грижили повече за селото, отколкото вие. Вие го забатачихте.

Нѣкой отъ лѣвицата: Вие го съсипахте съвсемъ.

С. Пѣйчевъ (з. в): Ние не разискваме сега този въпросъ.

Министъръ В. Молловъ: Тогава недейте го разисква.

С. Пѣйчевъ (з. в): Когато дойде време да разглеждаме финансовата Ви политика, . . .

Министъръ В. Молловъ: Тогава ще бѣда много доволенъ да Ви чуя.

С. Пѣйчевъ (з. в): . . . когато вземемъ да критикуваме вашитъ мѣроприятия и бюджети, тогава ще си кажемъ думата.

Министъръ В. Молловъ: Прието.

С. Пѣйчевъ (з. в): Ако това не направите, земеделската парламентарна група, която сега е отъ 48 души, въ идущата камара ще брои 80 души. И за да стане туй Вие сте виновни до голѣма степенъ, защото съ вашата разсипническа политика агитирате до голѣма степенъ за Земледѣлския съюзъ, за едно демократично управление въ бждеще. (Смѣхъ).

А. Тодоровъ (д. сг): Радвай се тогава. Защо се сърдишъ?

С. Пѣйчевъ (з. в): Преди да свърша, азъ ще Ви предложа още едно, г. министре. Вие, който сте финансовъ министъръ на България, който дирижирате до голѣма степенъ стопанската политика, защото Вие държите кисията, ще трѣбва да се съобразите съ нуждитъ и условията на живота, и да нагодите съ тѣхъ политиката си. Азъ ще направя единъ апелъ къмъ Васъ: премахнете цѣлия законъ за акцизитъ, защото той е жестокъ, защото той оголва българскитъ граждани. Ако искате да обложите било крѣчмаритъ, било производителитъ на спиртъ, на ликьори, на коняци, създайте законъ, за да ги обложите. Съ стотици милиони лева сѣ глобявани българскитъ данькоплатци поради закона за акцизитъ. (Ржкоплѣскания отъ земеделцитъ)

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Андреевъ.

Н. Андреевъ (р): Г. г. народни представители! Трѣбва да признаемъ, че въ редицата законопроекти, които отъ нѣколко дни, бихъ казалъ отъ нѣколко седмици, занимаватъ Народното събрание, законодателното предложение, по което разискваме, иде като едно щастливо изключение, поради интереса, който предизвиква въ сравнение въ безразличието и слабия интересъ, проявенъ къмъ другитъ законопроекти. Това законодателно предложение, внесено въ Камарата по частна инициатива, е едно щастливо предложение, което ние не трѣбва да отдѣлимъ нѣколко минути, за да го разгледаме по начало.

Какво се изтъква въ мотивитъ на предложението? Изтъква се, че по силата на чл. 108 б на закона за акцизитъ и патентовия сборъ върху питиетата, третира се като контрабанда всичкиятъ спиртъ, ракия и други питиета, които не сѣ придружени съ преносителни свидетелства. А чл. 118 отъ сѣщия законъ, къмъ който препраща чл. 108-б, казва какъ се наказва контрабандата: съ двоенъ размѣръ мито, двоевъ размѣръ акцизъ, съ общински налогъ, съ глоба до 5.000 л. и съ конфискуване на превознитъ срдства. Тѣзи санкции се налагатъ солидарно на притежателя и на преносвача. И можете да си представите ужасътъ и разорението, които постигатъ ония, които, било поради незнание, било поради небрежностъ или поради лошо намѣрение да изкористятъ, да изобиколятъ законитъ попаднатъ подъ наказателнитъ санкции на тия членове на закона.

Вносителът на разглежданото предложение иска да коригира набързо, въ скоро време тия разорителни санкции за маса невинни и материално слаби хора у насъ. Щомъ е така, азъ моля вносителя и ония, които сжъ подписали предложението, да се съгласятъ, щото въ § 1 да не предвижда троенъ размъръ на следущия се акцизъ. Когато ще премахнемъ митото, конфискацията на превознитъ сръдства, общинския налогъ и глобата за тия ракии и питиета, които не се придружаватъ съ преносителни свидетелства, и които явно не сжъ контрабандирани отъ чужбина, а сжъ мѣстни произведения на дребни земледѣлски стопани; когато самиятъ чл. 108-б на сега действащия законъ наказва съ двоенъ размъръ акцизъ; когато искаме да омокотимъ наказателната санкция, нѣма защо да пишемъ, че ще се облага съ троенъ размъръ акцизъ. Нека остане акциза въ двоенъ размъръ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Г. Андреевъ! Трѣбва да има съответствие. Когато се залови вино безъ преносително свидетелство, предвижда се троенъ размъръ на акциза. За ракията трѣбва да бѣде сжщото.

Н. Андреевъ (р): Понеже ние измѣняваме чл. 108-б отъ закона за акцизитъ, въ който се говори за двоенъ размъръ на акциза, нѣма защо сега, съ предложението да увеличаваме акциза въ троенъ размъръ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Ако Народното събрание приеме, добре.

Н. Андреевъ (р): Крайно умѣстенъ е § 2 на предложението. Знаете, че съ § 26 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за бюджета на държавата за 1921/1922 финансова година се увеличиха всички глоби въ петоренъ размъръ. Това бѣше въ времето, когато управляваше Земледѣлския съюзъ. Защо стана това? Защото се намѣри, че за редица нарушения и простѣпци отъ общъ и фискаленъ характеръ, предвиденитъ глоби при новата валута сжъ твърде малки. Нашата сждебна практика пѣкъ отиде още повече да засили наказателната санкция по чл. 108-б, като изтълкува, че въ понятието „наказание“ се включватъ не само глобитъ, които се увеличили съ закона за бюджета за 1921/1922 финансова година въ петоренъ размъръ, но и митото и акцизитъ, увеличиха и тѣхъ въ петоренъ размъръ. Това тълкуване на закона отъ нашитъ сждилища бѣше пресилено. Макаръ че въ никой случай митото и акцизитъ не могатъ да се считатъ за наказателни санкции, защото сжъ облози, сждилищата ги причислиха къмъ наказанията и увеличили и тѣхъ въ петоренъ размъръ. По този начинъ се стигна до единъ чудовищенъ размъръ на фискална глоба. Азъ знамъ единъ таквъ случай въ с. Добри-долъ, Ломско. Акцизитъ власти намѣрили въ една изба ракия, укрита тамъ отъ единъ кръчмаръ — пренесена безъ преносително отъ Добри-долския манастиръ — безъ знанието на собственицитъ на избата. Наложена имъ е 40.000 л. глоба, когато тѣ нѣматъ повече отъ 20 декара земя. И сега тия хора, жена — вдовица и синъ — сиракъ, сжъ въ невъзможностъ да платятъ тая глоба.

Въ закона за акциза отъ 1912 г., когато се прибави новиятъ чл. 108-б се предвидъ една глоба засилена, следователно, неумѣстно е да се прилага § 26 отъ закона за бюджета за 1921/1922 финансова година, който предвижда петорно увеличение на глобитъ. Ето защо мисля, че е наложително това постановление на закона за бюджета да не се прилага по отношение на закона за акцизитъ. Не знамъ дали е добре изразена мисълта на г. вносителя, който казва въ мотивитъ на това законодателно предложение, че иска да се даде тълкувание на закона за акцизитъ и патентовия сборъ въ смисълъ, че § 26 отъ закона за измѣнение и допълнение закона за бюджета за 1921/1922 г. не се прилага за мито и акцизъ. Не знамъ дали нѣма да е по-добре да се каже, че за всички нарушения на закона за акциза и патентовия сборъ, не се прилага законътъ за измѣнение и допълнение на закона за бюджета отъ 1921/1922 финансова година, защото, както всички виждате, и безъ това глобитъ по закона за акцизитъ сжъ твърде засилени още презъ 1912 г.

Като приемемъ този законопроектъ и съдействуваме за неговото допълване и разширение въ комисията, ние ще трѣбва да помислимъ, г. г. народни представители, и за едно опрощаване по всички фискални глоби, ако не на всички нарушители, то поне на ония, които представляватъ отъ себе си слабоимущи данъкоплатци — най-слабитъ домакинства.

Въ свръзка съ това азъ си позволявамъ да напомня на бюрото на Събранието и на г. министра на финанситъ, че внесохъ едно законодателно предложение, подписано

отъ нуждното число народни представители, съ което искамъ, всички глоби за нарушения по всички фискални закони — като закона за тютюна, закона за горитъ, закона за мѣла, закона за акцизитъ и патентовия сборъ, закона за митницитъ, да се опростятъ на ония данъкоплатци, които нѣматъ годишенъ доходъ по-голямъ отъ 50 хиляди лева. Питамъ, защо това законодателно предложение не се сложи на разискване, да го разгледаме, за да можемъ отчасти да облекчимъ тежкото положение, въ което сжъ изпаднали нашитъ данъкоплатци и нашиятъ народъ? Трѣбва да се признае, че всички глоби по различнитъ фискални закони засегатъ главно хора на опозиционнитъ партии.

Н. Пждаревъ (д. сг): А!

Н. Андреевъ (р): Не искамъ да внасямъ, каквото и да било раздразнение или неприязнь, но трѣбва да се признае, че предимно хората отъ опозиционнитъ партии се преследватъ и отъ горски, и отъ митнически, и отъ акцизни и отъ всички власти.

Министъръ В. Молловъ: Тогава да приемемъ, че се опроставатъ глобитъ на всички опозиционери!

М. Мотевъ (д. сг): Ако сте съвѣстенъ човѣкъ, срамота е да приказвашъ така.

Н. Андреевъ (р): То се знае, че и правителственитъ хора попадатъ подъ ударитъ на законитъ, но ние знаемъ какви сжъ нравитъ у насъ. Горски, акцизни, митнически и други полицаи гледатъ да преследватъ предимно хората на опозицията и не така леко отиватъ да съставятъ актъ на единъ правителственъ кръчмаръ или на нѣкой контрабандистъ, за който се знае, че е отявленъ привърженикъ на властта. Защо ще отричаме тия факти, които ежедневно ни бодятъ очитъ, и които сжъ превърнали опозиционеритъ на окаяници. Има хора, привърженици на властта, които могатъ и да пекатъ ракия, и да варятъ спиртъ, безъ да плащатъ никаквъ акцизъ на държавата, макаръ да сжъ обзавели модерни инсталации за варене на спиртъ и ракия? Г. министърътъ на финанситъ знае за кого се отнася това.

Министъръ В. Молловъ: Посочете името му, азъ веднага ще взема мѣрки, г. Андреевъ.

Н. Андреевъ (р): Колко пѣти е посочванъ, но г. г. акцизнитъ не смѣятъ да отидатъ тамъ.

Министъръ В. Молловъ: Така на едро, много лесно се приказва.

Н. Андреевъ (р): Тамъ има екстериториялностъ, има единъ „паша“, който свободно съ своитъ казани пече ракия, който се обогатява, и който въ края на краищата пакъ не е прокопсалъ. Но държавата губи, населението се развращава, защото не се спазватъ законитъ.

Ние приемаме това законодателно предложение по начало и моля сжщевременно да се постави на разглеждане и законодателното предложение, което азъ внесохъ, за опрощаване на всички глоби по фискалнитъ закони. Убеденъ съмъ, че по таквъ начинъ ще извършимъ единъ актъ на справедливостъ и ще подкрепимъ нашето гражданство при днешната страшна стопанска криза.

Р. Василевъ (д. сг): Кой е този паша?

Н. Андреевъ (р): Всички го знаятъ и г. министърътъ го знае.

Министъръ В. Молловъ: Азъ не го знамъ.

П. Анастасовъ (с. д): Йорданъ Ганчевъ. (Оживление)

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Славчо Дръновски.

С. Дръновски (з): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Безспорно е, че законодателното предложение, което се внася по инициатива на Видинския народенъ представителъ, г. Пждаревъ, е едно сжщественно подобрене, на сега съществуващия законъ за акцизитъ и патентовия сборъ. Но веднага бихъ добавилъ, че не е само чл. 108-б въ свръзка съ чл. 118, който трѣбва да се измѣни, но цѣлиятъ законъ трѣбва да се измѣни, защото, както каза г. Кознички, тоя чудовищенъ законъ е една голѣма прѣчка за развитието на известни стопански отрасли.

Г. г. народни представители! Миналата година имаше голямо изобилие на сливи въ известни краища. Азъ знамъ следния случай въ Бѣлослатинското село Горникъ. Сливите, които бѣха паднали долу и които не можеха да се продадатъ трѣбваше да бѣдатъ изварени на ракия, но хората не направиха това. Готови бѣха да хвърлятъ тия сливи, да ги дадатъ на свинетѣ, да ги изядатъ, но не да варятъ ракия отъ тѣхъ, поради това, че се страхуваха отъ всевъзможнитѣ формалности, които предвижда законътъ за акцизитѣ и патентовия сборъ. Този случай, не бѣше само въ Бѣлослатинско. По сведения отъ колеги народни представители, сѣщиятъ този случай се е повторилъ на много мѣста, даже въ мѣста, които минаватъ за чисто овощарски.

Г. г. народни представители! Днесъ, когато страната преживѣва най-тежка земеделска криза, когато нашето земеделско стопанство се намира на завой, ние ще трѣбва вече да развиемъ повече други отрасли, които, сравнително зърненото производство, даватъ по-голямъ доходи. Отъ тия отрасли на първо мѣсто, бихъ споменалъ скотовѣдството, а на второ мѣсто, овощарството и лозарството. Ами ние имаме краища въ България, какъвто е Кюстендилския, какъвто е Тетевенския, какъвто е Троянския и други, кждето населението се занимава изключително съ овощарство. Естествено е, че онѣзи плодове, които не може да се изнесатъ навнѣ, или които не може да се продадатъ на мѣстния пазаръ, или които не може да се изсушатъ, или които се считатъ като отпадъкъ, ще трѣбва да се използватъ по другъ начинъ, като се извари отъ тѣхъ ракия. Е добре, населението не ги използва само благодарение строгоститѣ на сегашния законъ за акцизитѣ. Азъ смѣтамъ, че ако досега сме търпѣли този законъ толкова години, време е той да бѣде поправенъ всецѣло. И затова, безъ да бѣда противъ това законодателно предложение, което прави г. Пждаревъ, азъ смѣтамъ че по възможностъ то трѣбва да се реши, за да се подобри законътъ, като се премахнатъ всички ония спънки, които тормозятъ днесъ населението.

Г. г. народни представители! Каза ви се, че за винената кашъ два пѣти се плаща акцизъ: и като материалъ за варене ракия, и като вино. Ето една несъобразностъ, противъ която и лозарския съюзъ, и отдѣлни лозари, и отдѣлни кооперативни сдружения досега сѣ прашали протести тукъ, но не е обърнато на тѣхъ внимание. Когато се продава ракия, достатъчно е да има единъ градусъ повече или по-малко, за да подлежи производителътъ ѝ на голѣми глоби. Даже за разлика въ количеството, когато се констатира два или петъ литри повече или по-малко, производителътъ на ракиитѣ пакъ подлежи на грамадни глоби.

Н. Пждаревъ (д. сг): Затова, г. Дрѣновски, азъ, като говорихъ, казахъ, че ако постановлението на чл. 118 се замѣни съ постановлението на чл. 108-б, както предлагамъ азъ да се измѣни, тогазъ тази работа се урежда.

С. Дрѣновски (з): Набързо ще спомена за друга една несъобразностъ въ закона. Материалитѣ, отъ които се вари ракия, обикновено се измѣрватъ единъ месецъ или месецъ и половина следъ гроздоберъ. Дадено количество джибри, съгласно закона, трѣбва да даде опредѣлено количество ракия, съ известенъ процентъ спиртъ. Случва се, обаче, че гроздето е било по-добро и стопанинътъ вмѣсто опредѣленото количество ракия съ известенъ процентъ спиртъ, получава по-голямо количество и съ повече процента спиртъ. За разликата той не може да вземе позволително отъ общината, защото ще смѣтатъ, че е имало укрити материали и ще подлежи на глоба. Ето откъде често пѣти идва контрабандата. Единъ стопанинъ, благодарение на това обстоятелство, че гроздето му е било по-добро, е получилъ по-голямо количество ракия, обаче, като не може да вземе преносително за това количество, като нѣма какъ да го продаде, туря бурето въ колата, затрупва го съ слама или сено и го кара въ друго село, но удоятъ ли го, отиде и колата му, и воловетъ му, и цѣлнятъ му домъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Сега ще си плати акцизъ по 2 л. на литъръ ракия и ще се свърши работата.

С. Дрѣновски (з): Трета една несъобразностъ на закона. Даденъ винарь си взема по реда преносително, плаща си акциза въ общината, както е наредено, натоварва бурето съ вино или ракия и го откарва въ друго село, за да го продаде, било на съборъ, било на друго празненство, обаче, не продава всичкото вино и това, което върне, ако рече утре да го изнесе, трѣбва наново да му плаща акцизъ.

И други несъобразности има въ закона за акцизитѣ и патентитѣ. Ако искате да пренесете повече отъ 20 литри вино, последното обезателно трѣбва да бѣде придружено съ приносително свидетелство. Споредъ закона, известно количество вино — 150 литри на семейство — остава необлагаемо, но акцизнитѣ власти никжде не спазватъ това постановление на закона.

Г. г. народни представители! Независимо отъ премахването на тѣзи несъобразности въ закона, които набързо ви споменахъ, ние ще трѣбва да помислимъ за намалението размѣритѣ на самия акцизъ. Ако преди години виното е продавано по 10—12—15 л. килограма, днесъ идете въ Видинско и ще го вземете по 4—5 л. килограмъ; идете другаде и ще го вземете по 5 или 6 л. килограма. Значи, цената на виното днесъ е два пѣти по-малка, отколкото тагова, когато сѣ опредѣляни сегашнитѣ размѣри на акциза. Сѣщото е и съ ракията, която по-рано се продаваше по 1.20 л. градусътъ, а днесъ се продава по 40—50—60 ст. най-много.

Ето защо, азъ моля предложението на г. Пждарева да се приеме и изпрати въ комисията, защото е все едно облекчение за населението, а въ комисията да можемъ да внесемъ онѣзи поправки въ сѣществувания законъ за акцизитѣ и патентитѣ, които е възможно въ днешния моментъ да се внесатъ. Сѣщевременно моля г. министра на финанситѣ да побърза съ внасянето на новъ законъ за акцизитѣ. Моитѣ сведения сѣ, че въ отдѣлението за акцизитѣ при Министерството на финанситѣ сѣ изработили единъ законопроектъ, но не зная защо още не излиза на бѣлъ свѣтъ. Време е да се побърза съ разглеждането на изработения законопроектъ, за да се даде просторъ за развитието на лозарството и овощарството.

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата народниятъ представителъ г. Никола Мушановъ.

Н. Мушановъ (д): Г. г. народни представители! Азъ не съмъ партизанинъ на измѣнението на важни данѣчни закони по частна инициатива, защото смѣтамъ, че ако известни измѣнения се чувствуватъ справедливи, министърътъ на финанситѣ може да ги обсъди сериозно и да ги внесе въ Народното събрание за приемане, защото той е повече въ положение да знае въпроситѣ, свързани съ данѣчната система.

Но веднѣжъ внесено това предложение по частна инициатива, азъ трѣбва да си кажа думата.

Направиха се много радикални предложения. А, споредъ мене, най-радикалното е да се унищожатъ акцизитѣ.

Министъръ В. Молловъ: Особено преди изборитѣ.

Н. Мушановъ (д): Нѣма нищо по-добро отъ туй. Ако днесъ държавата е въ положение да унищожи акцизитѣ, да се лиши отъ приходитѣ имъ, като ги навакса отъ друго мѣсто, безспорно, ще бѣде най-добре да ги унищожи. Обаче мене ми се чини, че акцизитѣ сѣ сѣществували при всички правителства.

Р. Василевъ (д. сг): И въ цѣлъ свѣтъ.

Н. Мушановъ (д): Следователно въ закона за акцизитѣ трѣбваше да се направятъ нѣкои подобрения, които сѣ необходими, и които животътъ е доказалъ, че трѣбва да се направятъ. Законътъ за акцизитѣ има две страни: строгости на закона и произволи при прилагането на закона. Азъ не съмъ далечъ отъ мисълта на г. Андреевъ, че не само за днешното правителство, а за всички правителства партийнитѣ агенти сѣ бивали горскитѣ и акцизнитѣ стражари. И може би голѣмата умраза на населението къмъ акцизитѣ произхожда отъ произволитѣ, които тѣ сѣ правили. Какви ли не отмищения сѣ правени отъ акцизнитѣ и горски власти. Разбира се, законитѣ трѣбва да се прилагатъ човѣшки къмъ всички граждани, защото тогава ропаанията нѣма да бѣдатъ тѣй голѣми.

Предложението на г. Пждаревъ гони да внесе една справедливостъ и човѣщина. Той поддържа, че въ членовѣтъ, които визираща неговото предложение, предвиденитѣ наказания сѣ тѣй прѣкомѣрни, че не достигатъ целта — държавата да прибере приходи отъ акцизитѣ. Отъ изнесенитѣ данни отъ нѣкои оратори явствува, че прѣкомѣрнитѣ наказания, които сѣ тѣй жестоки, караха хората да не произвеждатъ, нито вино, нито ракия отъ страхъ отъ голѣмитѣ наказания, които могатъ да ги разсипятъ. Щомъ се търсятъ справедливости, мене ми се чини, че най-на-

предъ г. министра на финансите трѣбва да ги търси. Знае се, че съдилищата при разглеждането на дѣла по нарушение на фискалните закони, никога не гледатъ има ли умисълъ или нѣма, а само констатира факта на нарушението и прилагатъ наказанието.

Азъ имамъ единъ случай наскоро, който ми направи впечатление относително практиката на Касационния съдъ. Въ Ямболъ се продава ракия. Продавачътъ отива при акцизните власти и последните нареждатъ, колко акцизъ трѣбва да плати, който да внесе подиръ обѣдъ въ банката. Подиръ обѣдъ продавачътъ отива да внесе дължимия акцизъ въ банката, но банката не приема подиръ обѣдъ суми и той ги внася на другия денъ. Обаче същия денъ прехвърля ракията върху купувача. Съдътъ, който разглежда по същество дѣлото, казва: акцизните власти удостоверяватъ, че продавачътъ дойде, написахме му вносенъ листъ и отиде да внесе акциза въ банката, но не можа да го внесе, защото банката не приема подиръ обѣдъ суми. Значи, действувалъ е добросъвестно и за това не му налагамъ глоба. Касационниятъ съдъ изтълкува закона другояче: щомъ не е ималъ приносително свидетелство, трѣбва да се глоби. Така е. И Касационниятъ съдъ, може би, отъ формално гледище е правъ.

Министъръ В. Молловъ: Не е правъ нито по същество, нито по форма.

Н. Мушановъ (д): Съдътъ по същество решава правилно въпроса, обаче, Касационниятъ съдъ отмиънява решението му. Той не иска да дири има ли умисълъ или нѣма. Той казва: азъ съмъ съдъ по форма; нѣма ли приносително свидетелство, макаръ данните да сѫ такива, каквито се изнасятъ, наказвамъ.

Това предложение може да бѣде изпратено въ комисията и тамъ да се помисли върху него, но да се изостави тази мисълъ, да не бѣде строгъ законътъ за акцизитѣ, защото, ако фискалните закони не сѫ строги, тогава контрабандата ще се шири.

Повдигна се единъ другъ въпросъ за премахването на акциза. Този въпросъ не е повдиганъ само у насъ. Въ Франция едно време въпросътъ за bouilleurs de sucre на сливовата ракия бѣше развѣлнувалъ цѣла Франция.

Р. Василевъ (д. сг): И сега споратъ по него.

Министъръ В. Молловъ: Сега този въпросъ е затворенъ тамъ, защото го разрешиха. Трѣбва да имаме куражъ да го разрешимъ и ние.

Н. Мушановъ (д): Въпросътъ е сложенъ и азъ съмтамъ, че г. министърътъ на финансите може да се съгласи да се подирятъ въ комисията по човѣшки наказания, да нѣма тая прѣкомѣрностъ въ наказанията, която съществува сега, която действително е жестока и не се достига съ нея целта на закона — да даде приходи на държавата.

Въ тая смисълъ бихъ гласувалъ и азъ за предложението: да се изпрати въ комисията, където да се премахне жестокостта на наказанията, ако такава има, като се има предъ видъ, че въпросътъ за съществуването на акцизитѣ не може да се полага и разрешава при разглеждане на туй предложение, внесено по частна инициатива отъ Падарева.

Н. Падаревъ (д. сг): Ама не се разрешава.

Председателствуващъ А. Христовъ: Има думата г. министърътъ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Г. г. народни представители! Въпросътъ за облагането на виното и ракията е билъ неоднократно предметъ на разискване въ Народното събрание. И право е, че не два пѣти, а повече пѣти азъ съмъ давалъ обещание предъ Народното събрание, че облагането на виното и ракията, пѣкъ и на другитѣ предмети, които подлежатъ на акцизъ, ще бѣде предметъ на едно много внимателно изучаване въ Министерството на финансите и че последното ще излѣзе съ единъ проектъ. Този проектъ е готовъ отъ преди два или три месеца, и ако остане време, следъ приемането на бюджета, несъмнено е, че ние ще се занимаемъ съ него. Азъ сезирахъ Министерския съветъ съ този проектъ, но се намѣри, че той не може да бѣде внесенъ сега, защото има да се занимаваме не съ партийни работи, както подмѣташе тукъ единъ отъ ораторитѣ, а съ една много важна държавна работа — държавния бю-

джетъ. Дано остане време да се занимаемъ и съ законопроектъ за акцизитѣ и патентитѣ. Въ тоя проектъ сѫ разрешени всички въпроси и сѫ разрешени много основно. Нека ви кажа, че въ проекта се предвижда акцизътъ върху ракията да остане. Предложението на г. Пѣйчева, да се отмиъни не само акцизътъ върху ракията, но да се отмиънатъ всички акцизи, е една, нека ме прощава, праздна работа, защото съ акцизъ се облагатъ редъ предмети, които се внасятъ отъ странство. Той прави това несериозно предложение, само за да може да каже после въ своето село: вижте, азъ искамъ да се махнатъ акцизитѣ. Това е предизборна декларация.

Г. Драгневъ (з. в): За материалъ отъ 2.000 л. се плаща данъкъ 600 л.

Министъръ В. Молловъ: За какво количество материалъ, колко акцизъ се плаща, то е другъ въпросъ. Но законътъ за акциза нито азъ ще отмиъня, нито вие, ако ви е писано да дойдете на властъ. Даже да викаме свещеникъ да даде клетва предъ него, че ще го отмиъните, пакъ нѣма да го отмиъните. Както ви казахъ, това е предизборна декларация: Но да оставимъ този въпросъ настрана.

Г. Драгневъ (з. в): (Възражая нѣщо)

Р. Василевъ (д. сг): Въ Съветска Русия го има въ много по-голямъ размѣръ.

Г. Драгневъ (з. в): Недейте казва това.

Министъръ В. Молловъ: Ами Съветска Русия сега се крепи на водката. Има 500 милиона червонци доходъ стъ нея. Оставете тая работа.

Г. Драгневъ (з. в): Щомъ вие не искате да го отмиъните, други ще го отмиънатъ.

Министъръ В. Молловъ: Сега този принципаленъ въпросъ — да има или не акцизи — азъ го оставямъ настрана. Той е много по-сложенъ, отколкото вие предполагате, за да може да бѣде разискванъ сега тукъ случайно, или да бѣде разискванъ въ финансовата комисия преди да е билъ внесенъ отъ Министерството на финансите, защото той не се внася и отъ г. Падаревъ. Следователно, нѣма защо да говоримъ по него.

Има много системи, по които се облага акцизътъ. Последната, която най-много ни е интересувала, е швейцарската система. И тамъ, за да покровителствуватъ овощарството, за което г. Дрѣновски каза нѣколко думи, бѣха въвели една система, отъ която излѣзе само едно: подъ покровителството на овощарството се създаваше едно пълно изграждане на населението вследствие на пиянството, което се разви въ най-отдалеченитѣ краища на тази много демократическа и много културна страна.

Г. Драгневъ (з. в): (Възражая нѣщо)

Министъръ В. Молловъ: Ако си мераклия да отидешъ въ Москва, пѣтътъ ти е свободенъ, тамъ има водка, наслаждавай се.

Г. Драгневъ (з. в): Ами васъ кой ви накара да се на товарите на врата ни? Че ние съ жълта бѣклица ли ви канихме. Въ Москва ще ме праща!

Министъръ В. Молловъ: Хайде, хайде! Азъ не съмъ Ви прекъсвалъ, недейте и вие ме прекъсва.

Г. Драгневъ (з. в): (Възражая нѣщо)

Министъръ В. Молловъ: Ще ме уплашишъ ли?

Г. Драгневъ (з. в): Защо ще отивамъ азъ въ Москва?

Министъръ В. Молловъ: Ама недейте ме прекъсва.

Председателствуващъ А. Христовъ: (Звъни)

Г. Драгневъ (з. в): Не се закачай.

Министъръ В. Молловъ: Какво съмъ те закачилъ?

Г. Драгневъ (з. в): Я го гледай!

Министър В. Моллов: Швейцарското правителство сега отчуждава 40.000 казана, за да въведе една друга систем.

Г. Драгнев (з. в): (Възразява нѣщо)

Министър В. Моллов: Стига бе. (Към председателстващия) Внукете на този — не го знае сега какъв е, болшевикъ ли е или не — да пази тишина.

Г. Драгнев (з. в): Вие, които тероризирате хората, сте белшевици.

Министър В. Моллов: Моля, по-прилично се дръжете.

Г. Драгнев (з. в): Впрѣгнаха Ви английскитѣ банки.

Министър В. Моллов: Вижте какъв е нахалъ! За банки приказва! Това е вашият менталитетъ и вашата психология, вие се продавате и отпредъ и отзадъ. (Ржкопѣскания отъ сговориститѣ) Я мълчи сега!

Г. Драгнев (з. в): По себе си знаете.

А. Тодоровъ (д. сг): Въ всѣки случай той не е докарвалъ руски галоши въ Варна и Бургасъ.

Г. Драгнев (з. в): (Възразява нѣщо)

Председателстващ А. Христовъ: (Звъни) Недейте прѣкъсва!

Министър В. Моллов: Следователно, по отношение начина на облагането може би една много голѣма реформа трѣбва да се направи. Тя е отъ сериозенъ характеръ, отъ органически характеръ и трѣбва да се обмисли внимателно. Вие знаете, че единъ законопроектъ за акцизитѣ бѣше внесенъ въ Народното сѣбрание презъ 1925 г. Той се разисква въ финансовата комисия извънредно много, обаче при промѣната начинитѣ на облагането Народното сѣбрание се намѣри предъ голѣми затруднения. То почти бѣше съгласно да се облагатъ лозята на декаръ, но когато дойде до облагането на овощнитѣ градини на декаръ и на отдѣлнитѣ плодни дървета не можа да дойде до съгласие.

Дали ние бихме могли да въведемъ системата, която сѣ въвѣли въ Франция, дали ние бихме могли да въведемъ системата, която е въведена въ Маджарско, или тая, която сега се въвежда въ Швейцария — то е единъ въпросъ много сложенъ, който може да засегне отъ разни страни много сѣществени интереси на нашето население. Той не може да се третира така случайно, нито набързо, нито въ края на една сесия. Както ви казахъ, законопроектътъ е готовъ, обаче той ще бѣде една отъ първитѣ работи на бъдещата Камара.

Дотогава може ли да се направи нѣкакво подобрене въ сега сѣществувания законъ? Това, разбира се, е възможно. Поправката, която предлага г. Пждаревъ, следъ като се прегледа въ връзка съ всички положения на закона, възможно е да бѣде приета. Азъ сега, въ този моментъ не мога да ви кажа. Законътъ за акцизитѣ сѣществуваше отъ 1905 г. Този законъ е претърпѣлъ почти всѣка година известни измѣнения въ начинитѣ на облагането. Знаете, че по-рано се облагаше на градусъ, после се прие да се облага кашата; отначало се приеха известни формалности, после се измѣниха тѣзи формалности. Тѣй че тоя законъ има задъ себе си дълга история и съ своето сѣществуване той е доказалъ, че отговаря донѣкъде на нашитѣ условия. Известни подобрения въ него би трѣбвало да бѣдатъ направени. Азъ не съмъ отъ тѣзи, които сѣ въвеждали увеличаване на глобитѣ. Отъ 1926 г. насамъ глобитѣ по закона за акцизитѣ не сѣ увеличавани.

Н. Пждаревъ (д. сг): Това е вѣрно.

Министър В. Моллов: Чл. 1086 е отъ 1912 г., а петорното увеличаване е отъ 1921/1922 г. Това петорно увеличаване е създадено може би за малкитѣ глоби по другитѣ закони, но е приложено и за глобитѣ, които сѣ по-високи. Каква е била идеята на законодателя съ засилването на глобитѣ? Идеята е била да се създадатъ условия за правилно извършване на спиртно производство и на търговията съ спиртни произведения. Чл. 1086 и чл. 118 се отнасятъ по-скоро до търговията съ спиртни произведения, а не до производството. Защо сѣ толкова високи глобитѣ?

За да стане търговията по порядѣчна подъ страха отъ голѣмитѣ глоби. Обаче, какво виждаме? Азъ оставямъ настрана това, което разправя г. Андреевъ, че съ закона за акцизитѣ се преследвали повече опозиционеритѣ. Може едно време едни да сѣ преследвали, а сега други да преследватъ — допускамъ това. Но мога да ви увѣря въ едно — че азъ съмъ следилъ тази работа много внимателно, защото постановленията по фискалнитѣ закони азъ одобрявамъ. Въ много случаи съмъ ималъ възможностъ да настоявамъ за промѣна на известна практика, да се премине отъ едно строго формално прилагане на закона къмъ едно по човѣшко. Обаче азъ не съмъ забелязалъ въ тѣзи постановления никаква тенденция.

Ще ви разправя единъ случай. Единъ отъ нашитѣ много добри другари се яви съ едно ходатайство при мене, предъ видъ на единъ извънреденъ случай, въ едно отъ селата на неговата околия. Единъ много добъръ младъ селянинъ помислилъ да прави търговия на едро съ спиртни произведения или по-право съ ракия. Най-напредъ той събралъ кашата отъ селянитѣ безъ да я плати и безъ да я обяви, следъ туй започналъ да фалшифицира преносителни свидетелства. Събралъ едно доста голѣмо количество ракия въ своя складъ, не могълъ да бѣде отчетенъ, заловени сѣ самитѣ кочани съ подправенитѣ преносителни свидетелства, попадналъ подъ углавенъ сѣдъ, сѣдътъ го осѣдилъ на нѣколко години строгъ тъмниченъ затворъ за подправка на документи, обаче глобата, която трѣбваше да се наложи, е 25 милиона лева. Не него, а цѣлото село да продадемъ, пакъ не можемъ да съберемъ тази сума. Това е ясно. Но той е подвелъ свои добросѣвѣстни съселани. Какво да правимъ въ този случай?

Фискалната властъ желае съ създаденитѣ формалности да контролира, да въведе единъ редъ въ търговията съ спиртни питиета, а не да прѣчи на производителя на ракия. Съ предвиденитѣ глоби тя желае да наложи, щото тая търговия да бѣде правилна, редовна.

Вѣрно е, че по фискалнитѣ закони се сѣди по самия установенъ фактъ. Вѣрно е сѣщо така, че нашиятъ Касацѣоненъ сѣдъ, пѣкъ и всички касацѣонни сѣдилища не търсятъ дали е имало добросѣвѣстностъ, освенъ въ нѣкои отдѣлни случаи, които се предвиждатъ въ фискалнитѣ закони. Добросѣвѣстностъ, или недоразумение, или неопитностъ сѣдилищата не могатъ да търсятъ. Обаче, г-да, законътъ е отъ 1905 г., и всички негови формалности се знаятъ наизустъ. Всѣки единъ търговецъ или производител трѣбва да знае, че той трѣбва да бѣде снабденъ съ преносително свидетелство. Всѣки единъ български гражданинъ, презюмира се, знае, че не може да подправя едно преносително свидетелство. Защо се прави това? Азъ мога да ви кажа, че отъ донесения не отъ фискални органи, а отъ частни лица, зная известни части отъ нашата територия, ждето контрабандата е нормално явление. Въпрѣки обстоятелството, че знаятъ, че има голѣми санкции, че ще бѣдатъ преследвани, хората я вършатъ, защото е лукративна. Тя не е масова, върши се отъ опредѣлени лица, които се посочватъ нѣкой пѣтъ на прѣсти. Питамъ, какъ тамъ да бѣдемъ съвършено снизходителни? За случая, за който говори г. Андреевъ и който азъ не знамъ, ще се съгласи самъ той, че и най-строгитѣ санкции биха били на мѣстото си.

Следователно, трѣбва много да се внимава, когато се измѣнява едно постановление на закона, защото всичкитѣ постановления на закона сѣ свързани едно съ друго.

Предложението на г. Пждаревъ засѣга единъ въпросъ доста важенъ, и само по себе си то е справедливо. Азъ не бихъ ималъ нищо противъ него, но то да не повлѣче измѣнение на цѣлия законъ, което въ финансовата комисия не може да стане. Азъ не съмъ ималъ време да прегледамъ § 26 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за бюджета за 1921/1922 г. за кои случаи се отнася. Не съ специаленъ законъ, а съ единъ параграфъ отъ законопроекта за бюджета, който сега ще бѣде внесенъ, азъ не бихъ ималъ нищо противъ да се отмѣни постановлението за петорния размѣръ на тая глоба. Много сѣ високи глобитѣ, но дали могатъ да бѣдатъ, както се каза отъ г. Мушановъ, човѣшки? Азъ бихъ желалъ да бѣдатъ такива, но коя глоба е човѣшка, коя глоба би могла да повлияе на едно лице да не прави контрабанда? Това е нѣщо, което много мъчно може да се опредѣли. Ясно е само едно, че глобитѣ отъ по 500.000, 600.000, 1.000.000 л. и повече сѣ глоби ексorbitантни, сѣ глоби, които не даватъ никакъвъ резултатъ, освенъ може би съсипването на едно лице, и следователно не постигатъ целта, която преследва зако-

нътъ — да има приходъ съкровището. Затова азъ бихъ билъ противъ такива глоби.

Н. Пждаревъ (д. сг): За контрабанда на едно буре ракия отъ 100 литри глобата е 60.000 л!

Министъръ В. Молловъ: Г. Пждаревъ! При всичко че се знае, нека спомена нѣколко предмета, които ежеднѣвно се контрабандиратъ. И трѣбва да ви кажа, че азъ съмъ дошълъ вече до друга мисль и бихъ търсилъ въ друга посока премахването на контрабандата. Вносътъ на захаринъ е забраненъ, но ако не ежеднѣвно, то всѣки месецъ имаме контрабанда на захаринъ. Ама кой не контрабандира захаринъ и презъ какви ли не мѣста и чрезъ какви ли не канали се контрабандира? Следъ туй, контрабандиратъ се различни етерични масла, поставени въ локомотиви, въ вагони, въ различни двойни сѣдове, въ форма на парафинъ — какъ ли не става тая контрабанда. Азъ ще ви кажа другъ единъ предметъ, вносътъ на който е сѣщо така забраненъ, не отъ менъ, а отъ земледѣлцитѣ. Думата ми е за камъчетата за запалки. За всѣко такова камъче глобата е 2.000 л. Тя не е опредѣлена отъ менъ, а отъ г. Турлаковъ. Той поиска да разшири употребата на кибрита и забрани запалкитѣ, които се внасятъ въ градоветѣ; остави само по-грубитѣ запалки, съ праханъ, които се носятъ въ селата. Обаче какво излиза? Постоянно има контрабанда на камъчета за запалки. Има хора, на които сѣ даже подхвърляни, защото това лесно може да стане.

Г. Драгневъ (з. в): Отмѣнете закона.

Министъръ В. Молловъ: Ето какъ лесно може да се каже: „Отмѣнете закона“. Той е вашъ законъ, азъ не съмъ го създалъ. Азъ мисля, че една друга система — щемпелуването на запалкитѣ — е по-възприемливо, обаче трѣбва да знамъ, какви резултати ще постигне фискътъ. Защото, може би, употребяването на кибрита ще намалѣе. Наистина, то се увеличи, откакто тая мѣрка е въведена. Истината си е истина, нѣма защо да я криемъ. Но контрабанда съ тия камъчета за запалки вършатъ нещастни инвалиди ли не щете, изоставени бедняци ли не щете и какви ли не. И, случва се, нѣкой по-сѣстоятеленъ търговецъ да ги е до-ставилъ, защото види се има клиенти, които ги търсятъ. Да не продължавамъ по-нататкъ да ви доказвамъ, че голѣмитѣ глоби въ такива случаи не сѣ дали ония резултати, които ние очаквахме.

Следователно, г. г. народни представители, не бихъ ималъ нищо противъ да се приематъ нѣкои измѣнения, но при едно условие: да не се бута системата на закона и това, което се предлага, да може органически да се свърже съ другитѣ постановления на закона, безъ да се измѣнятъ. Когато по единъ членъ отъ тоя законъ намалите глобата, трѣбва да видите по другъ членъ каква е глобата, за да не се получи за лекия случай по-голѣма глоба, а за тежкия случай — по-малка глоба. Азъ бихъ молилъ г. Пждарева да не настоява за тая промѣна, защото проектътъ е вече готовъ. Сега не мога да му кажа какъ е измѣненъ чл. 108б съ проекта, но ще взема утре проекта и ще му кажа. Днесъ нѣмахъ време да направя тая справка, защото озарана бѣхъ заетъ въ комиситѣ, а днесъ следъ обѣдъ съмъ тукъ. Обаче по никой начинъ не съмъ съгласенъ за нѣкакви радикални промѣни. Не мога да се съглася сѣщо тѣй тоя законопроектъ да го свържемъ съ една амнистия за всички фискални нарушения. Съ този законопроектъ не може да се дава амнистия. Само по силата на чл. 2 отъ наказателния законъ ще се наложатъ по-малки глоби за минали престѣпления. Ако предвидимъ въ него една амни-

стия за всички нарушители, тогава ние смѣло можемъ да кажемъ сега, предъ изборитѣ: сбогомъ гори, богомъ на всичко онова, което има значение за тая дѣржава; да му мислятъ рибатѣ, които съ бомби ще бждатъ избивани; ловътъ ще бжде безъ билети. Може ли тази работа, г. Пждаревъ? Невъзможно е. Понеже знамъ, че вие мислите много за България, че стбѣгвате отъ демагогия предъ изборитѣ, въздржте се отъ такива предложения, защото тѣ не могатъ да бждатъ приети отъ менъ и не могатъ да дадатъ никакъвъ добъръ резултатъ.

Н. Андреевъ (р) Дадохме амнистия на хора, които докараха катастрофата на България, а не може да се опрости глобата на данъкоплатци, които сѣ крайно бедни!

Министъръ В. Молловъ: Глобитѣ сѣ наложени именно за такива случаи, когато народното богатство се е разпилявало. Вие мислите, че сѣ все такива случантѣ, каквито вие посочвате и при които нѣкой е извършилъ нарушение на закона безъ да съзнава това. Това сѣ единични случаи; голѣмата маса нарушители сѣ действително нарушители и, следователно, кѣмъ тѣхъ трѣбва да бждемъ много строги. Вие, г. Андреевъ, казахте, че сѣ глобени повече опозиционери, понеже ги преследва властѣта. Азъ мисля, че тукъ говоримъ принципиално, а не за това, дали сѣ глобени повече опозиционери или правителствени хора.

Н. Андреевъ (р): Фактически е така: повече опозиционери сѣ глобени.

Министъръ В. Молловъ Не бива да правимъ отъ такъвъ единъ въпросъ шега.

Затуй, г. г. народни представители, не бихъ ималъ нищо противъ да mine законопроектътъ на първо четене и, въ финансовата комисиия да гледаме да намѣримъ нѣкое справедливо разрешение на тоя въпросъ, въ смисълъ да намалимъ тая глоба, която е ексorbitантна, но не съмъ съгласенъ да станатъ други измѣнения.

Председателствуващъ А. Христовъ: Които приематъ на първо четение прочетения законопроектъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Часътъ е осемъ. За утрешното заседание предлагамъ следния дневенъ редъ:

Трето четене законопроектитѣ:

- 1) за продължение срока за доброволното изплащане прѣжитѣ данъци;
- 2) за измѣнение закона за Българската народна банка.
- 3) първо четене законопроекта за допълнение чл. 171, т. 3, отъ закона за гражданското сѣдопроизводство и чл. 15, т. 4, отъ закона за привилежитѣ и ипотекитѣ;
- 4) докладъ на прощетарната комисиия по списъци: III, VII, XII, XIII, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI и XXII.

Първо четене законопроектитѣ:

- 5) за измѣнение и допълнение на закона за подпомагане пострадалитѣ отъ обществени бедствия, (предл. на Н. Топаловъ).

- 6) за амнистия (предложение на Ат. Малиновъ). Които приематъ тоя дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 20 ч. 03 м.)

Подпредседателъ: **А. ХРИСТОВЪ**

Секретари: **В. ИГНАТОВЪ**
Н. ТЪРКАЛАНОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.	Стр.
Отпускъ, разрешенъ на народнитѣ представители: Петъръ Панайотовъ, Коста Лулчевъ, Христо Бара- лиевъ, Маринъ Шиваровъ, Тома Янчевъ Хри- стовъ, Петъръ Стоянсъвъ, Малинъ Паневъ, д-ръ Иванъ Бешковъ, д-ръ Борисъ Николовъ, Дими- търъ Каранешевъ, Христо Горневъ, Борисъ Ецовъ, Иванъ Лѣкарски, Никола Владовъ, Милко Бечевъ, Никола Андреевъ и Иванъ Михайловъ, 909	Алоисъ Бюнтеръ, живущъ въ гр. София. (Трето четене — приемане) 911
Прошение: Шивачева Иванка Ив., отъ гр. Враца — от- пуска се на Иванка Ив. Шивачева, отъ гр. Враца пожизнена народна пенсия въ размѣръ 1.500 л. месечно. (Прието) 909	3) за тълкувателенъ законъ къмъ чл. чл. 28, 32, 47 и 50 отъ закона за отчуждаване на недвижими имоти за държавна и обществена полза. (Трето четене — приемане) 911
Законопроекти: 1) за измѣнение и допълнение на за- кона за данѣка върху наследствата. (Съобщение) 909	4) за продължение срока за доброволното изпла- щане прѣжитѣ данѣци. (Първо и второ четене — приемане) 911
2) за възнаграждение съ народни пенсии бившитѣ учители: Жакъ Фарделъ, Даниелъ Бланшу и	5) за измѣнение закона за Българската народна банка. (Второ четене — приемане) 911
	6) за измѣнение и допълнение закона за митни- цитѣ. (Първо четене — приемане) 912
	7) за измѣнение закона за акцизитѣ и патентовия сборъ. (Първо четене — приемане) 917
	Дневенъ редъ за следващото заседание 926